

Megnyílt az új parlament

Károly király személyesen olvasta fel a trónbeszédet, amely nagyon sok kategórikus óhajt, ígéreteit és meglepetést tartalmaz

Bukarest, június 15.

Az új parlamentet ünnepélyes külsőségek között megnyitották.

Lehet, hogy azok az ünnepélyes külsőségek, amelyek minden parlamenti megnyitáskor megismétlődnek, nem voltak ezúttal sem szokatlanabbak, mint máskor. A hangulat azonban mégis más volt. Új színek és új jelek vegyültek bele ebbe a megnyitási ünnepségbe. És a résztvevők hangulatában is volt valami feszültség. Mintha egyre letagadhatatlanabban érződne az, hogy az ország kormányzati rendszere választón van. Ennek, a most megnyitott parlamentnek az élete és tevékenysége dönti el, hogy a kormányrud merre fordul: a diktatura felé-e, vagy pedig megmarad a nagyon megpróbált alkotmányos uton. Jósolni felelőtlennek volna. Annyi bizonyos csak, hogy a jelenlegi kormány ugyanakkor, amikor már többször ízelítőt adott a diktatúra való hajlandóságából, a külsőségekben csökönyösen ragaszkodni kíván az alkotmányos parlamentarizmushoz.

Következtetni tehát lehet! Az alkotmányos parlamentarizmus jó lesz mindaddig, amíg úgy cselekszik, ahogyan a kormányzatnak kell. A kormánybuktatás nem valószínű. Jorga és Argetoianu szintén tiúntetőleg bírák az uralkodó bizalmát. A parlament tehát addig él, amíg a kormány akarata szerint él. Azután megmaradhat, de már nem élhet. Maniú és pártjának elkeseredett harca tehát csak a kifejeletet siettetheti.

Azt a kifejeletet, amit a most megnyitott parlament rejt magában...

A megnyitás külsőségei

Ez már bukaresti tradíció: a kora reggeli órákban sárga homokkal hintették be azokat az utcákat, amelyeken a király a pátriarchatus felé, ahol az ünnepélyes Te Deumot tartották, elhaladt. Tulajdonképpen délelőtti 11 órára tűzték ki a megnyitó egyházi részét, közben azonban a programban eltolódás állott be. A megnyitóra siető közönséget ugyanis szigorú ellenőrzésnek vetették alá. Mindenkihez igazolnia kellett magát, aki fölfelé tartott a pátriarchatusra. Az alsó és felső bejárat előtt egyaránt detektívek állottak s csak a kettős ellenőrzés után juthatott be a kiváncsi közönség a díszes események színhelyére.

Emiatt a kettős ellenőrzés miatt a Te Deum csak fél 12 órakor kezdődhetett. Az utvonatnál, ahol a király elvonult, hatalmas tömeg szállotta meg. Jelkes éljenzés követte a királyi fogatot egészen a parlament épületéig. A királyon tiszta fehér tábornoki ruha volt. Mellette az ifjú trónörökös ült, kék intézeti egyenruhában, fehér övvel, zöld parolival. A tömeg éljenzéséből a kedvenc trónörökösnek is bőven kijutott.

A kialakuló parlament képe

A Te Deum után az új parlamenti tagok gyorsan megtöltötték a padsorokat. Ami az első pillanatban feltűnhetett az érdeklődő közönségnek: rendkívül sok

egészen új képviselő, valamennyien fiatalok. De ez a sok új és fiatal képviselő csak a közönségnek új, egymásnak és Jorgának nem.

Valamennyien ismerik és melegen, diadalmasan üdvözlik egymást.

— Ezek a Jorga-gyerekek! — zugja a találó szellemességéről híres bukaresti közönség.

— A parlament pedig Bukarest parlamentje! — indul el a másik szellemes megállapítás.

Találó, amit a közönség mond. A „Jorga-gyerekek” szinte kivétel nélkül mind

bukarestiek. A professor kedvenc tanítványaiból, azokból, akik alig két-három éve hagyták el az egyetem padjait, alakította a maga parlamenti gárdáját. Még a legsötétebb vidékekre is ifjú bukarestieket küldött kormánypárti jelölteknek. Argetoianu pedig gondoskodott róla, hogy a kormánypárti jelöltek be is jöjjenek. A vidéki nagyságok leszorultak. Jorgának nem volt pártja. Nem kellett tehát sok megcsontosodott mandáum-kielégítőt kielégítenie. Megöltötte a helyüket az ő bukaresti ifjú rajongóival. Ezúttal nem panaszkodhatnak a

A királyi megnyitó-beszéd

Szenátor és képviselő urak!

A törvényhozó testületek feloszlatása és az általános választások eredményeképpen összehívtuk önöket rendkívüli ülésükre acélból, hogy a törvények által, amelyeket meg fognak szavazni, gondoskodjanak az ország parancsoló szükségleteiről.

Az új nemzetgyűlés, amelyben az összes pártok és politikai csoportok találkoznak, azon nehéz feladat előtt áll, hogy feltétlenül egy időre minden széthúzást, teljesítse azokat a kötelezettségeket, amelyeket ennek az országnak népe vár. Az állandó ellentétek szomorú látványra helyett, amely kompromittálja a parlamenti intézményt is, egy benső összeműködésnek kell elkövetkeznie, mert egyedül ez képes arra, hogy az országot tartós és rezsimpálozásoktól független intézményekkel lássa el.

Feladatuk lesz Önöknek leegyszerűsíteni az állami apparátust minden vonatkozásban, hogy ez az apparátus ilyenképpen könnyebben érje el a modern élet törekvéseit. Mindenekelőtt megkezdik a minisztériumok átszervezését, amelyet kormányom javasolni fog. Ennek során következik a közigazgatási törvény megváltoztatása olyan módon, amely praktikusabb lesz a maiénál.

A trónbeszéd ezután rátért a pénzügyi kérdésekre és bejelenti, hogy legfontosabb a költségvetés egyensúlyba hozatala a tényleges lehetőségek keretében. Eppen ezért a költségvetésen változtatás fog bekövetkezni. Ennek az ének a második felében már ezt a kiigazított költségvetést alkalmazza a kormány. Ezzel kapcsolatban egy csomó törvény kerül a parlament elé. Revízió alá kerülnek a pénzügyi törvények és ennek a revízióknak a központja lesz a centralizációhoz való visszatérés. A revízió néhány új adót létesít különösen a kereskedelmi téren.

A takarékoskasság, amelyre a mai viszonyok kényszerítenek, nem fogja semmiben sem befolyásolni a hadsereg fejlődését. A kormány megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a hadsereg pénzügyi ellátása biztosítva legyen.

A mezőgazdaság kérdésére ráterve megemlíti a trónbeszéd, hogy ez közgazdasági életünknek legfontosabb problémája. A kormány a mezőgazdaság érdekében a következő intézkedéseket fogja tenni: A mezőgazdaság mentesítése és megkönnyítése különösen a tulzott adófizetést illetőleg. A tulajdonok stabilizációját az agrárreform befejezésének gyorsítása által. A mezőgazdasági termények eladásának megszervezését még ha az az államtól áldozatot fog kívánni. A mezőgazdasági termények javítása és intenzív tétele érdekében egyesületek alapítása, s azoknak a legmodernebb eszközökkel való ellátása.

A trónbeszéd ezután rátért a közoktatásügyi reformok bejelentésére, amely szerint 3 törvényt fog a kormány benyújtani: 1. Az egyetemek önrendelkezési jogának kibővítése. 2. A középiskolai oktatás megváltoztatása. 3. Az érettségi vizsgálatok egyszerűsítése.

A trónbeszéd a következőkben bejelenti a közegészségügyi intézkedéseket, mint például a munkásbiztosítási kérdés egységesítését, továbbá a kivételnek speciális törvényekkel való támogatását, az ipari termelés fokozását, különösen kereskedelmi szerződésnek kötele útján és végül az utak javítását.

A trónbeszéd a kisebbségi kérdéssel egy mondatban emlékszik meg: „A kormány a kisebbségi kérdés megismerésére és megoldására egy kisebbségi államtitkárságot létesített, amelynek programja mielőbb meg fog valósulni.

Külpolitikai vonatkozásban azt mondja a trónbeszéd, hogy az ország baráti viszonyban van az összes államokkal, különösen a szövetséges hatalmakkal. Ezt a barátságát a szövetséges hatalmakkal külön kihangsúlyozza, egyben leszögezi azt is, hogy a határok megváltoztatása semmi körülmények között sem következhetik be.

Végül — kétségtelenül az Erdélyben és Besszarábiában még mindig érvényesülő regionális beállítottságra és törekvésekre utalva — a trónbeszéd az egységes román szellem kialakításának a szükségességét hangoztatja. Az ország már tulsokat áldozott amiatt, hogy Ó-Románia régi tradíciói s az idegen uralkodó utóhatásai nem olvadtak teljes összhangba. Ezért ki kell küszöbölni a régi, bonyolult és asszimilálhatatlan formákat, hogy azokat egységes keretekbe olvasztva az ország valódi szükségleteinek teljesen megfelelő intézmények legyenek megteremtethetők. Ebből a munkából Erdély és Besszarábia, e szerepet román területek, mindmáig hiányoztak, s ezért a kormány a legfigyelmesebb gondddal arra fog törekedni, hogy ezekben a tartományokban is felébressze azokat az értékes irányokat, amelyekre a legnagyobb szükség van.

(Hogy Erdellyel és Besszarábiával kapcsolatban így nyilatkozik a trónbeszéd, nagy meglepetést kelt. Ez a passzus nyilván a törvény- és ideológiai egységesítés meggyorsítását kívánja kiemelni).

A megnyitó trónbeszédet általában nagy csendben hallgatta végig a parlament. Csak egy ízben, akkor tört ki a tapsvihár, amikor a király a Franciaországgal való régi tradicionális barátságról nyilatkozott. Sok helyen érezni lehetett a megdöbbenés feszült figyelmét is. Így például akkor, amikor a nehéz körmondatokban megfogalmazott trónbeszéd arra célzott, hogy Erdély és Besszarábia lelkileg még mindig nem egyesült az Ó-királysággal.

Az utolsó szavak után mégis maradék-

talanul teljes volt a tapsvihár. Az uralkodó meghajlott, de nem távozott el, hanem várta az ünneplés elhalkulását. Akkor jelentette be, szinte pótlólag, hogy „ezzel a parlament rendkívüli ülészakát megnyitottam jelenti ki.”

Újabb tapsvihár közben távozott el az ülésteremből. De még mindig a parlament épületében maradt.

A parlament egyik kisebb irodahelyiségét alakították át királyi szalonná. Ide tartott Mihály trónörökös kíséretében a király. Testvére, Miklós herceg várta itt.

legforróbb szívü regáti honfi sem az erdélyi tulsuly miatt!

A diplomáciai páholy tarka és színes látványt hozott. A tábornoki kar viszont egységes, tiszta fehér uniformisban jelent meg.

A pártfőnökök között Bratianu Gheorhe' keltett különösebb feltűnést. Nem várt győzelmet aratott a választásokon. amiért minden oldalról ünnepelték. Maniú az új Ferdinánd-rendjellel a nyakában lépett be.

Cuza frakkban vonult végig a padsorok között. Amerre elhaladt, derű követte nyomon.

A miniszterek pontosan 12 órakor vonultak fel. Vlahida, a miniszterelnökségi államtitkár oktatta ki őket, hogy hol és miképpen kell felállaniok a király fogadására. Az elrendeződés hamar megtörtént. Bratescu Voinesti belépett s harsány hangon jelentette:

— Öfelsége a király!

A T. Ház felállva és hosszasan dörgő tapssal üdvözölte az uralkodót, aki ott-honosan helyezte az eléje készített aszálra fehér sapkáját, keztyűjét és marsallbotját. Mihály trónörökös szesz vi-gyázzállásban állott mellette.

Aztán elhalkult a taps. Jorga sárga borítékot vett elő, kihuzott belőle egy fehér papírost és átnyújtotta a királynak. II. Károly előbb végignézett a tömött padsorokon, aztán tiszta hangon kezdett olvasni.

(A cikk folytatása a 3-ik oldalon.)

Tessék az ügyészséghez fordulni

Értéktelen kötvényekért súlyos ezreseket csaltak ki a hiszékeny emberek tömegétől

Néhány zugbankház az ügynökök légijával árasztotta el egész Erdélyt „elsőrangú nemzetközi” sorsolásokos nyereménykötvényekkel

Brassó, június 15.

...Itt az alkalom! Legyen ön is gazdag! Legyen ön is szerencsés! Vagyont nyerhet, ha államilag garantált járadékkötvényt vesz részletfizetésre. Itt a millió frank, amit mindenki kíván. A szerencse kopog az ajtaján! A szerencse kér behocsátást! Nyujtszon kezét a szerencsének! Minden takarékos embernek ideális tökéletesítés!

Jó néhány ezer ember siratja Erdélyben a pénzét, hogy meghallgatta ezeket a csábító szavakat a házalügynökök szájából, vagy elolvasta a hasonló szövegű reklámok özönét, amellyel egy-két év óta elárasztják a vidéket. Olyan lelkiismeretlen szélhámosokkal fosztják ki ma is a hiszékeny publikumot, hogy egyenesen felháborító. Hiába adta ki a kormány, mint legutóbb megirtuk, azt a rendeletet, hogy a pósta nem továbbíthatja a sorsolásokos nyereménykötvényeket, — ez igazán gyenge védelmet nyújt a közönség zsebének azzal a néhány vállalkozóval és ügynökeikkel, amelyek szemben, amely hangzatos frázisokkal duruzsolja ki a pénzt az emberek zsebéből.

HOGYAN DOLGOZIK A BÜNSZÖVETKEZET?

Hogyan dolgoznak ezek a hiénák? A „munka” arra a lélektani momentumra van beállítva, hogy ma mindenki nehezen él, tehát szeretne valamilyen rendkívüli uton pénzhez, gazdagsághoz, gondtalansághoz jutni. Mert, ma csakis így lehet. Tehát beállít az ügynök és bementja:

— Én az Amsterdamsche Hypotheek en Emissiebank megbízottja vagyok. Tessék elolvasni ezt a prospektust, amelyből megtudja, hogy minden évben 8 ember kelt milliommossá legyen. Miért ne lehetne ön az egyik? Évente 22 millió frank kerül kifizetésre és eddig már 280 millió frankot fizettek ki, amelyből ön semmit sem kapott. De semmi baj! A még ki-sorsolásra kerülő nyeremények összege 2 milliárd frank, abból tehát önnek is juthat. Ragadja meg a szerencsét és vegyen 4 százalékos belga Dommage de guerre kötvényt, amelynek kamatait és nyereményeit a belga állam garantálja, vagy vegyen 1919. évi kibocsátású 5 százalékos Páris városi kölcsönkötvényt, vagy 5 százalékos Crédit National francia államkölcsönkötvényt, garantálja a francia állam. Vegyen 1888. évi szerb dohánykötvényt, vagy szerb vöröskeresztkötvényt, hiszen garantálja a szerb állam. De, ha nincs bizalma külföldi papírok iránt, vehet Bukarest 1921. évi kibocsátású 3.5 százalékkal kamatozó kötvényeiből, amelyeket a román állam garantál. Nem csalás! Nem kockázat. Minden kötvényt kisorsolnak egyszer és addig is kamatozik a pénz.

Körülbelül ezeket mondja az ügynök. Ha a „pali” még mindig tétozódik, elővesz egy másik prospektust.

— Tessék választani. Osztrák 1926. évi építési jutalomkötvény, 1885-ös kibocsátású, jó békebeli olasz vöröskereszt, Brüsszel városi kölcsön... Ugyszólván minden hónapban van 3-4 huzás. Kisebb nyeremények 35 ezer schilling, 2000 líra, 75 ezer dinár, 250 ezer frank és 500 ezer frank, 100 ezer lej, satöbbi, satöbbi... A pénz elvesztése ki van zárva. Nem csalás! Nem szélhámos! Hanem rendes és jól gyümölcsöző tökéletesítés.

CSALÁS! SZÉLHAMOSSÁG!

Es oda is tolja a szép színes megrendelőlevelet. Tessék aláírni. Kényelmes részletfizetés. Havi 160 lejtől 600 lejt, 14-18 hónapon keresztül. Lehetőleg több kötvényt tessék venni, mert így több a nyerési lehetőség. Ön fizet másfélév alatt 2240-2880 lejtől 8400-10800 lejtig terjedő összeget és korlátlan összeget nyerhet, vagy legrosszabb esetben visszakapja — kamatokkal — a pénzt.

Ítát igenis: csalás! Igenis, szélhámos! És csak azon csodálkozunk, hogy senki sem jelentette fel ezeket az ügynököket. Át kell adni őket az első rendőrnek!

Mert, kérem, tessék csak idefigyelni, hogy miről van szó, mire megy ki a dolog. Az ügynök által átadott megrendelőlevél aláírásakor be kell fizetni az első részletet: 160 lejt, 200 lejt, 250 lejt, 500 lejt, 600 lejt, a rendelés szerint. Ezenkívül ugyanakkor le kell fizetni

még külön 80-200 lejeget, bélyeg, adóilleték és költség címén. Ezt az összeget azonban lehet a második részletnél is fizetni. A megrendelőlevélén rajta van, hogy az ügynök csak egy részletfizetés felvételére jogosult, a további részleteket a kötvényszerző köteles átutalni a kötvényszerző cég címére, minden hónapban legkésőbb 10-ikéig. A játszási jog csak a második részlet és a költségek befizetése után száll a vevőre, aki a kötvényt csak az összes részletek befizetése után kapja kézhez.

Ebből azután a következő hátrányok háramlanak a vásárlóra:

Kifizet többet lejt egy olyan kötvényért, amelynek sem a névértékét, sem a realis értékét nem ismeri. A legtöbb ilyen papír névértéke alig 500-1200 lejt, a napi árfolyama legalább 30-40 százalékkal kevesebb. Több dicsőségmenti olvasónk arról panaszkodik például, hogy 18 havi 200 lejes részletért, összesen tehát 3600 lejt adták el nekik az amsterdami „Holland Földhitelintézet” (?) 15 holland forint névértékű kötvényét. A kötvény tehát legjobb esetben 1200 lejt ér meg, de bizonyos, hogy ha valaki el akarja adni, még a felét sem kapná meg érte ennek az összegnek. A becsapott vásárlók már befizették 5-6 részletet, vagyis a kötvény névértékét kifizették és most nem tudják, hogy mitévők legyenek. Hagyják-e odaveszni a befizetett ezer lejeget? Vagy fizessék továbbra is a havi 200 lejt, hogy azután a végén esetleg visszakapjanak 3600 lejtért 500 lejt.

TIZEZER LEJ EGY 500 LEJES KÖTVÉNYÉRT

De ez még a szerencsésebb eset. A dicsőségmenti olvasónk elég korán megtudta, hogy

a 3600 lejtért vett, de még kézhez nem kapott holland kötvény legjobb esetben is alig ér meg 1200 lejért többet. A vásárlók tulnyomórésze erre csak akkor jön rá, amikor az összes részleteket befizette, vagyis, miután esetleg már 10 ezer lejt is kidobott az ablakon.

A játszási jog körül is szélhámoság van. A vásárló minden hónapban megkapja a huzásokról szóló nyereményjegyzéket. (Évi előfizetési ár külön 150 lejt.) Látja, hogy különböző számokat különböző nyereményösszegekkel csakugyan kisorsoltak, de azt már nem tudja megállapítani, hogy ő nyert-e, vagy sem, mert hiszen a kötvény nincs a kezében. Megtörténhet tehát esetleg, hogy valakinek a kötvényét kihúzzák nyereménnyel és nem kap egy banit sem, hiszen ugy sem tudja ellenőrizni. A nyereményt megtartja magának az eladó cég, mert még a 18 havi részlet befizetése után is, amikor a vevő már megkapja a kötvényt, csak a legutóbbi esetben lehet megállapítani, hogy nyert-e az a kötvény, vagy sem. Mert ki teszi el és ki őrzi meg az összes nyereménylistákat? Sokan nem is kapják meg, miután nem fizették ki az előfizetési díjat. Ha nagyon jóhiszeműek akarunk lenni, — bár semmi okunk sincs rá, — legfeljebb azt a feltevést engedhetjük meg, hogy a részletfizetési idő alatt kihuzott nyereményeket a kötvényszerző cég évek múlva esetleg kifizeti a kötvényszerzőnek. Hiszen egy ilyen kötvénysorsolási periódus 10-30 évig is elhúzódik!

HORRIBILIS NYERESÉGRE DOLGOZNAK

Már a fentiekből is fogalmat lehet alkotni arról, hogy a kötvényszerzők milyen horribilis nyereségre dolgoznak. Először is ezeket

az „elsőrangú nemzetközi papírokat” porom-áron szerzik be, — bizonyánba, hollandiai, francia és más országbeli zugbankháztól. Egy-egy ilyen kötvény legfeljebb 1-2 száz lejtbe kerül az eladónak, sokat mondva: 500 lejtbe és inkasszáll érte 2200-10800 lejeget. — Azután minden kötvény után megkeres még 80-200 lejt, „költségekre.” A sorsolási nyereményjegyzék is hoz 150 lejt egy évben. De a legnagyobb hasznot azok a súlyos ezreszek jelentik, amelyeket a félbeszakított részletfizetésből vágnak zsebre ezek a lelkiismeretlen szélhámosok. Mert rengeteg ember unja meg időközben a bizonytalan értékű és bizonytalan nyereménylehetőségű papírokért való részletfizetést. Az ilyen esetekben a már befizetett összegek odavesznek a kötvényszerzők javára. Végül pedig az esetleges nyeremények jórésze is ezeknek a szélhámosoknak a zsebében feneklik meg és a naiv „vidéki” életében várhatja, amíg valami is viszontlát keservesen befizetett pénzéből.

Az értéktelen külföldi kötvények terjesztése különösen Erdélyben kitűnően van megszervezve. Több magánbankcég is foglalkozik ezzel a nagyszerűen jövedelmező, de a nagyközönségre annál károsabb üzletággal. Nagyváradon például a Standard-cég (Pável-utca 20.) dolgozik, Kolozsváron a Schreiber-bankház (Egyetem-utca 1.), amely a gyanúsán előkelő hangzású Amsterdamsche Hypotheek en Emissiebank romániai fiókgazgatóságaként szerepel a nyomtatványokon. Ezzel a bankkal áll üzleti kapcsolatban a „Vindobona” Darlehens und Kreditkassa tusanádfürdői vezérügynöksége, amely különösen a Székelyföldet sárocolta végig. Ezek a cégek az ügynökök légiját foglalkoztatják. Az ügynök kapja minden eladott kötvény első részletét és, ha az összeget nem fizetik be, (ami gyakran megcsúsz), a vevő nem kap semmit. Ugyancsak az ügynöké a hatodik részlet is, azonkívül, ha az ügynök által eladott kötvények részletfizetése eléri a havi 3000 lejt, az ügynök még kap 1000 lejt irodaátalányt is. El lehet képzelni, milyen haszonnal jár a kötvényüzlet, amikor a terjesztő bankház alképviselete 320-1200 lejt fizet az ügynöknek és még külön prémiumot is: 3000 lejtől 1000 lejtig!

Ezek után a károsultak ezreinek és tizezeinek igazán nem adhatunk más tanácsot: tessék az ügyészséghez fordulni!

Bányai Ernő

Megjelent az amnesztia-rendelet

Kik kapnak amnesztiát

Bukarest, június 15.

A hivatalos lap mai számában megjelent a június 8-iki királynap alkalmával kiadott amnesztia rendelet. A visszaeső közönséges büntetéseknél miatti elítélteken kívül mondhatni az összes börtönökben, fegyházakban elítélt rabok részesülnek a mostani részleges amnesztia rendelet előnyeiben. Sőt a Maniu-kormány hivatalba lépése után kiadott amnesztia rendeletet is érvényesíti a jelenlegi amnesztia rendelet mindazokra, akik annak idején, mivel még nem volt kimondva felettük a végleges ítélet, nem részesülhettek a két év előtti amnesztiában.

A királyi kézirat az alábbi intézkedéseket tartalmazza:

Első paragrafus:

Elengedjük, megváltoztatjuk és leszállítjuk a büntetését az állam mindazon polgárainak, akiket akár polgári, vagy katonai rendes és rendkívüli bíróságok ítélték el jogerősen az amnesztia rendelet kiadásáig. Az amnesztiát az alábbi módok között alkalmazzuk:

Második paragrafus:

Megkegyelmezzünk mindazoknak, akik három havi szabadságvesztésre vannak elítélve.

Harmadik paragrafus:

Leszállítjuk a büntetését minden elítéltnak, az alábbi módok között:

a) Felére szállítjuk le a büntetését azoknak, akiket bármely okból kifolyólag három hónaptól — egy évig terjedő szabadságvesztésre ítélték.

b) Leszállítjuk a büntetését azoknak, akiket egy évtől — öt évig terjedő szabadságvesztésre ítélték oly módon, hogy a még hátralevő büntetés egyharmadát elengedjük.

c) Elengedjük egy negyedét, a hátralevő, illetve még le nem töltött büntetésnek, mindazoknak, akiket öt évnél magasabb büntetéssel sújtottak, vagy akiknek életfogytiglani büntetését az előző amnesztia alkalmával meghatározott idejű fegyház vagy kényszermunka büntetésre változtatták át.

Negyedik paragrafus:

Hadirokkantak és azok a kiskoru

hadiárvák, akik büntetéseiknek elkövetése alkalmával a 18-ik évüket betöltötték, az alábbi amnesztiában részesülnek:

a) Teljesen elengedjük a hat hónapnál kevesebb elítélt hadirokkantak és hadiárvák büntetését.

b) Felére szállítjuk le mindazon hadirokkantak és hadiárvák büntetését, akik hat hónál magasabb időre voltak elítélve.

Ötödik szakasz:

Az életfogytiglani kényszermunkára elítéltek büntetését husz évi kényszermunkára változtatjuk át, oly módon, hogy a 20 év az elítéltek napjától számíttatik.

Hatodik szakasz:

Teljesen elengedjük az összes pénzbüntetéseket az alábbiak kivételével:

Nem részesülnek elengedésben azon tizezer lejnél magasabb pénzbüntetések, melyek az alábbi kihágásokból kifolyólag keletkeztek. Az 1916. április 6-án életfogytiglani vámtörvény ellen vétő és tizezer lejnél magasabb pénzbüntetésre elítéltek. Az erdőtürvény, az 1927. június 4-én megszavazott szesz-törvény és az 1930. június 27-én megszavazott újabb szesz-törvény-intézkedései alapján tizezer lejnél magasabb pénzbüntetéssel sújtottak.

Hetedik paragrafus:

Mindazok, akik az 1929. május 13-án kiadott amnesztia rendelet előnyeiben nem részesülhettek, mert még nem voltak véglegesen elítélve, most a jelen rendelet alapján amnesztiát kapnak még pedig az 1929-es amnesztia rendeletben közölt feltételek szerint.

Nyolcadik paragrafus:

Nem részesülnek a jelenlegi amnesztia rendelet előnyeiben az állami tisztviselők, akik közpénzeket loptak, vagy sikkasztottak, továbbá visszaeső bűnösök, akik közönséges büntetéseiket követve el és végül mindazok, kiket bármely törvény alapján üzsoraért, vagy spekulációért büntettek meg.

Kilencedik paragrafus:

Ezen amnesztia rendelet végrehajtásával a miniszterelnököt, az igazságügyminisztert és a hadügymi-

nisztart bizzuk meg.

Az amnesztia rendelet dátuma:
Bukarest, 1931. június 8.

Aláírás:
CAROL.

LÁBFÁJDALMAK,
GÖRCSÉR, TÁLYOG,
AKNÉ EGZEMA,
HERPEZ SPORIAZISZ

REUMA, KÖSZVÉNY,
FÁJDALMAK, ÁTME-
NETI KORSZAK

Védelmezzétek

véreteket

Ezek a szerencsétlen artritikusok vérükben hordják legfélelmetesebb ellenségeiket. A húgysav és egyéb mérgek lassan elhelyezkednek a vérben és átvándorolnak a szervezetbe s annak gyenge vitalis szerveibe. Innen ered a veszedelmes érelmeszesedés s annak minden borzalmas tünete és társbajai: görcsér, flébit, tályog, gennyes lábbaj, akné, szikozisz, psoriasis, eritem, egzema, idegfájdalom, köszvény, reuma, női bajok s annak minden borzalmas tünete és fájdalma. Azonban, hogy mindezt legyőzhessük, elegendő, ha kiválasztjuk a vérből a mérges anyagokat, mely módszert annyi klinikai tapasztalat bizonyítja, mert biztos, hogy a RICHELET VERFELFRISSTŐ becsületesen végzi kötelezettségét. Megújítva a vért, a RICHELET VERFELFRISSTŐ az artritikus megnyilvánulások természetes és általános elismert gyógyszere. Orvosok és betegek egyaránt elismerik és kijelentik, hogy ez a szer már csodákat művelt.

Megnyílt! Szig. 209 Uj szálloda!

NEW-YORK
BUKAREST, CALEA GRIVITEI 143
(a Gara de Nord mellett)
és „HOTEL MARNA”, Buzești 3.

Egyágyas szobák 100-120 lejtig, kétágyas szobák 140-160 lejtig, beleértve az összes illeteket. Modern kényelem, központi fűtés, meleg és hidegvíz, minden lakosztályban parkett, előzékeny kiszolgálás.
A tisztviselő és utazó uraknak engedmény.

A cikk eleje az első oszlopban.
rományosa ebben a pillanatban fűgőn
kiszaladt a folyósóra, megállott a kül-
ügyminiszter előtt s jelentette neki, hogy
a király várja. Ghica külügyminiszter
örögösen engedelmeskedett a trónörökös
ordonánál hívásának.
A továbbiak során az uralkodó hossza-
saban tárgyalta Jorga miniszterelnökkel s

Az ellenzéki pártok készülődése

A liberális párt vezetőségi ülést tartott, amelyen Duca elnökölt és mondott nagy beszédet. Egyes kijelentései figyelemre méltóak.

Mindenekelőtt kijelentette, hogy a kormánnyal kötött kartell felbomlott mert az csak a választások tartamára volt érvényben.

A liberális párt tehát visszanyerte teljes cselekvési szabadságát. Bizonyos szempontokat azonban most is figyelembe kell tartania. Nevezetesen azt, hogy a kormánnyal való kartell szinte kifejezetten az uralkodó kívánságára kötötték meg. A kormány fordult a liberális párt-hoz és a királyi óhajra „országot mentő nagy munkához” kérte a párt csatlakozását.

Ez a tény befolyásolja a parlamenti magatartást is. A liberális párt annak idején bizalmat előlegezett a nemzeti-parasztpárti kormánynak is. Semmi oka sem lehet arra, hogy ugyanezt ne tegye meg most is. A párt szerepe csak az lehet, hogy öröködjék az alkotmányosság felett, mert csak az alkotmányosság és az öntudatos pártok támogatása hozhatja meg a békés fejlődés lehetőségét. A liberális párt tehát támogatja a kormányt mindaddig, amíg az alkotmány alapján áll és hasznos törvényeket hoz. Ellenzékiessé válni csak azért, mert az ellenzéki magatartás kötelező a kormánypárttal szemben, nem volna a párt hagyományainak megfelelő.

Az ország helyzetével foglalkozva kijelentette Duca, hogy rendkívüli súlyos időköt élünk, mert „állandóan fejünk fölött lóg, mint Damocles kardja, a békeszerződés revíziójának gondolata”, a gazdasági krízis pedig olyan nagy, hogy szinte az az érzése, mintha szemtanúi lennénk a kapitalista világrend teljes kimerülésének. Ezért kell a pártnak gondosan őrködni az ország érdeke és régi ideológiája fölött.

A nemzeti parasztpárt is megtartotta a parlament megnyitása előtt vezetőségi értekezletét. Határozatáról hivatalos jelentést adott ki. Megállapítja, hogy Jorga a liberálisok, a németek, a Vlad Tepes liga és más jelentősebb politikai csoportok segítségével csak 47 százalékosra ért el a választásokon. Ez azt jelenti, hogy az ország közvéleménye ellene van. Ellene van most már azért is, mert a választásokat a legnagyobb terror és erőszak jegyében vezette le. A párt tehát megjelenik az első üléseken és erőteljes harcot indít annak az érdekében, hogy mindazon mandátumokat semmisítsék meg, amelyek a megszerzése csak az erőszaknak és törvénytelenkedésnek köszönhető. További magatartásáról később dönt.

Bratianu George hasonló programmal jelenik meg az első üléseken. Averescu tábornok is tiltakozni kíván a választási visszaélések ellen. Csak az titok még, hogy miképpen viselkednek ezzel a kérdéssel kapcsolatban azok a kisebb pártok, amelyek közösen választottak a kormánnyal, választási egyezményük azonban most már nem érvényes.

Lupu a megnyitó ülésen sem jelent meg, tehát már is megkezdte a tiltakozást a választási visszaélések ellen.

MÉGIS LEMOND ERDÉLY MINISZTERE

Ugy a kormánypárti, mint ellenzéki körökben nagy feltűnést keltett, hogy Hatieganu Gyula, Erdély minisztere sem

a kormánypárti. Ez azonban már nem tartozott a parlament megnyitásához. A képviselők és szenátorok szétszórádtek, hogy feldolgozzák magukba a trónbeszédet, amely — mindenki ezt érzi — számos rejtélyt adott fel a politikai pártoknak.
— Délután 3 órakor többségi értekezletet tart a kormánypárt. Jorga kioktatja a

parlament.
Négy órakor lesz a kamara első ülése. És megkezdődik a harc, amelynek a ki-menetele — minden jel arra vall, — csak a kormánynak hozhat győzelmet. A trón-beszéd is bejelentette, hogy hosszas és tar-tós kormányzói rezsimnek kell következ-nie. Most csak az a kérdés: milyen lesz a kormányzói rezsim?

jelent meg a parlament megnyitó ülésén.
Távolmaradását a kormány részéről sem-mivel sem mentik, ami megint csak azt bi-zonyítja, hogy Hatieganu Gyula helyzete tarthatatlanná vált.

Bukaresti munkatársunk a parlament fo-

lyosóján kérdést intézett ebben az ügyben Hatieganu Gyula bátyjához, a nemzeti pa-rasztpárti volt miniszterhez, Hatieganu Emil-hez, aki röviden csak ennyit válaszolt:

— Biztosíthatom, hogy ősém még a mai nap folyamán lemond.

Cuza elnökölt az első érdemleges ülésen

A kamara első ülést pontosan négy órakor nyitották meg. A korelnöki széklet Cuza foglalta el. Argetoianu megelőzőleg módot keresett arra, hogy a korelnöki tisztől valahogyan elüsse Cuza-t, mert attól tartott, hogy botrány keletkezhetik. Ugy látszik, nem találta meg a keresett módot, s így Cuza az első, mindössze öt percig tartó ülésen, elnökölhetett.

A képviselők a szekciókba oszlottak szét s megkezdtek az előkészületeket az igazolá-si vitára.

Délután háromkor többségi értekezlet volt. Ez se tartott sokáig. Először Jorga be-szél a jobboldali uralomnak jellemezte kormányát. Néhány szót szentelt a kisebbség-eknek is. Üdvözölte a szászokat, akik vele mentek a választásokon s akik valószínűleg tá-mogatni fogják a kormányt tovább is, a parlamenti munka alatt. Aztán a magyarokon sajnálkozott: „Milyen kár, hogy ők is nem jöttek velünk.”

Argetoianu még rövidebb volt, de sokkal frappánsabb is. Ezt a jelszót adta ki a több-ségi képviselőknek:

— Nem sokat vitatkozni, hanem szavazni!

Izgalmas csempészhajszka Máramarossziget mellett

Sorlüzet adtak nyolc csempészre, akik a Tiszán uszva a hátukon hozták a csef selymét

Máramarossziget, június 15.
Szombaton hajnalban a román—csehszo-vák határnál szolgálatot teljesítő grancsárok feljelentés folytán, arról értesültek, hogy Szigetkamara közelében csempészek nagy-mennyiségű selymet és szövetet készülnék át-csempészni a Tiszán. A grancsárok lesbeál-lottak és a csempészek nemsokára fel is tűn-ttek.

Körülbelül nyolc csempész uszott át a Ti-szán, hátukon a csempészárut tartalmazó csomagokkal.

A grancsárok megvárták, amíg partraér-

tek és ekkor sorlüzet adtak rájuk, amit a csempészek revolverlővésekkel viszonzottak. Amikor azonban észrevették, hogy egy egész csendőrszaksz vár rájuk, gyorsan ledobták a csomagokat és uszva igyekeztek visszame-nekülni a Tiszán. A grancsárok erre újabb sorlüzet adtak rájuk, aminek következté-ben

az egyik csempész megsebesült és rövide-sen eltűnt a habokban, míg a többieknek sikerült csehszlovák terü-letre átszökniük. Az elfogott csempészáruk értéke körülbelül százezer lejt teszi ki.

Jorga újabb százhuszonöt középiskolát bezűntet

Még mindig túlméretezett a román értelmiség-termeles

Bukarest, június 15.
Már a nemzeti parasztpárti közoktatásiügyi minisztere, Costachescu is rájött arra, hogy az a nagyszabású román értelmiség-termeles, amelyet a liberális politika az impériumvál-tozást követő években bevezetett, túllépte a szükséges méreteket s ezért tavaly mintegy ötven középiskolát bezűntetett. Jorga mi-niszterelnök és a közoktatásiügyi miniszter szintén osztja ezt a felfogást s miután a költ-ségvetés kényszerüléseik mindinkább ösztöké-lik erre, elődjénél is erősebben igyekeznek a megfelelő méretekre csökkenteni a taníté-zetek túlszaporított számát.

Nyelvvizsga mindhalálra

40 családos vasutasnak mondtak fel a brassói inspekcia területén

Brassó, június 15.
Ujabb a vasuton keresztül is megmu-tatkozik ennek a rendszernak az igazi ábrázata

A vasut csak a brassói inspekcia terü-letén több mint negyven családos ma-gyar vasutasnak mondtak fel július el-sejére azzal az ürüggyel, hogy nem bírják az állam nyelvét.

Ezek a derék emberek az impériumvál-tozás után állandóan szolgálatban voltak

és mindig mindenben megfeleltek a kö-vetelményeknek.

Több ízben voltak nyelvvizsgán is és ezeket a vizsgákat is sikerrel tették le. Most azonban a kisebbségiek rovására ta-karékoskodó rendszer újabb vizsgára pa-rancsolta ezeket az embereket és aztán ott kisütötték azokról, akik az eddigi vizsgákon megfelelőeknek találtak és akik szolgálatukat pontos és kifogástal-an ellátásával be is igazolták hogy az

„OLLA”
GUM

„OLLA”
anti-septikus
készítmény! Ne
kockáztassa egész
ségeit súlyos után-
zatokkal, utasítsa
ezet vissza és kö-
veteljen kimon-
dottan „OLLA”-t eredeti csomagolásban!

állam nyelvét annyira bírják, mennyire a szolgálat megköveteli, hogy nem ismerik az állam nyelvét és aztán a direkt e célra készített paragrafus-nyaktilól alá juttatták a hosszú évek becsületes és hű szolgálatait után elismerést és jutalmat érdemlő magyar vasutasokat és kirugják minden végkielégítés vagy nyugdíj nélkül.

Kétségtelen, hogy az állam szolgálatában álló alkalmazottaktól meg lehet és meg is kell követelni, hogy az állam nyelvét ismerjék. Ennél fogva olyant, a ki e feltételeknek nem felel meg, nem lehet alkalmazni, de akit az impériumvaltozások minden feltételszabás nélkül vettek át a szolgálatba és akit többszöri próba után megfelelőnek találtak, olyant minden pillanatban újból elren-delt és megtartott nyelvvizsgák tendenciós kielejtésének kitenni nem lehet. Az a játék, melyet a vasut üz és a kormány nemcsak tűr, hanem szankcionál, az a játék a legszemérmetlenebb jogfosztás és a kisebbségek ellen irányuló leplezetlen támadás. Az ujonnan összeülő parlamentben a magyar képviselők tegyék szövé ezt a méltánytalan és csunya komédiát és követeljék a kényerűktől igaz-talanul megfosztott magyar vasutasok visszahelyezését.

Roth Ottó „kitért”

Bukarest, június 15.
Jelen pillanatban még nem lehet tud-ni, hogy az igazolási vita során a német párt milyen álláspontot foglal el. Nem kétséges, hogy a kormánnyal közös vá-lasztási harcot vívó német párt helyzete nagyon kényes, miután letagadni, vagy észre nem venni azokat a felháborító erőszakoskodásokat és törvénytelen-ségeket, amiket a kormány a választások során elkövetett, kényelmesnek kényel-mes dolog lehet, de semmiképpen sem tisztességes.

Ilyen esetekben az előkelő rezervált-ság is állásfoglalás, sőt bűnpártolás. A problémát egyébként Hans Ottó Roth, a német párt elnöke, már felvetette. Sőt el is intézte. Bukaresti munkatársunk-nak, aki a parlament megnyitása alkalmával találkozott vele s kérdést intézett hozzá, hogy miért nem válaszol a nemzeti parasztpárti Pátria kérdéseire, rö-viden így válaszolt.

— Nincs tudomásom a választási visszaélésekről. En úgy tudom, hogy a választások tiszták voltak.

A Pátria azt kérdezte a német párt-tól, hogy vajon azonosítja-e magát az-zal a kormánnyal, amely ilyen törvény-telen eszközökkel szerezte meg magának a parlamenti többséget. Erre felelt így Hans Ottó Roth. Szeretnők azt hinni, hogy nem hivatalosan felelt. Szeretnők azt hinni, hogy csak „kitért” munkatár-sunk kérdése elől, miután pártja a kér-désben még nem döntött.

Mert ha még Brandsch Rudolf mon-dotta volna ezt!

Vagy mintha már ő mondogta volna?

— Wilkins kapitány buvárhajóját bal-eset érte. Newyorkból jelentik: Ameri-ka sajtójában óriási izgalmat okoztak azok a jelentések, amelyeket az Atlanti Óceánon közlekedő hajók szikratávíró állomásai adtak le Wilkins kapitány Nautilusának balesetéről. A jelentések szerint az Anglia felé haladó buvárna-szad motorjai hirtelen felmondották a szolgálatot s csak a kisegítő motor ma-radi működésben. Később azonban ez is megállt és a telepek kimerülése köve-tkeztében elnémult a Wilkinsék rádióál-lomása is. Az Egyesült Államok tengeré-szeti minisztériumának utasítására a Wyoming csatárcirkáló elindult, hogy se-gítséget nyújtson és hogy a Nautilust szükség esetén kikötőbe vontassa. Va-sárnap éjszakára azonban Wilkinsék a nagy aggodalom feszült hangulatában hírt adtak magukról. Rádiójuk útján közölték a Mazretania szikratávíró ál-lomásával, hogy rádiókészüléküket si-került kijavítani és jól érzik magukat a Nautiluson.

Szép fehér fogak: Chlorodont

a csodásan üdítő bors-menta-fogpép. Egy tubus ára 20 Lei és 32 Lei.

Helyszini szemle az Élet legmélyén

Széljegyzetek két bukaresti magyar asszony meggyilkoltatásához

Bukarest, június hó 15

— Hogy nevezik az asszonyt?

— Paraschiva Panaitnak, kezit csókolom.

Ilyen figurákat Délolaszországban lehet látni, mint ez a nő itt az Északi Pályaudvar mögött, a Valise Spiroiu-utca mélyében. Vajon hány éves lehet? Huszonkettő és a halál között. Kiszámíthatatlan. Igaz, arcát milliónyi ránc szeli keresztül, bőre lefedten csüng alá. De ez olyan típus, amely rendkívül hamar és pillanatok alatt öregszik. Ma még 18 éves és kedvesen fiatal. Holnap már 21 és elretentően vén. Azt hinné, hogy a csendes vasárnap délelőttökön boldogan nézi dédunokáinak játékát. S megdöbbenve látod, hogy aszott keblein most szoptatja első csecsemőjét.

Délzaki fajta a legelrettentőbb kalvárosban.

— Nos hát, Paraschiva asszony, bevezetne-e abba a szobába?

— Én be... ha van uraságodnak jó orra...

Ugyanis a szobában kábitó a büz — Olyan orrfacsaró, hogy Paraschiva ezt szükségessé látja leszögezni. Pedig edzett a szagok tekintetében. Itt él gyermekkorra óta a Spiroiu-utcában, ahol igazán lángoló fantáziára méltó illatok keverednek el egymással. Különösen nyáron. A kapuk alatt vándorkereskedők mázsás halmokba gyűjtve vesztegetik a rothadó almát. A szomszédos Giulesti-sugarúton véreskező mészárosok gratáron sítik a „mititei”-t. Szaga csendesen rothad a levegőben. Rozsdás pléhtányéron turóspalacsinták pirulnak. A turó beteg szegény, elaggott és penészes.

A házak haldoklóva tántorognak a poros udvarok mélyében. Salétrom virul a dülledő falakon. A ökörszemnyi ablakból fertelmes kaszárnyáit párolog. Az emberek nyomorultak, elhagyottak és piszkosak. Az öregebbek úgy néznek ki, mint Iskola, a siu malájok királya, a ki megfogadta, hogy soha életében nem ér vízhez. Jack London azt írja, hogy ez volt a „tambó”-ja. Ezért szent ember hírében állott. Ámbár Iskola a Salamon-szigeteken élt, a vad óceán partjain és a trópusi felhőszakadások országában, mégis megtartotta fogadalmát: egyetlen csepppecs vizet sem érintette meg őt soha. Ragadt az évek mocskától, úgy nézett ki, mint egy leprás.

A Spiroiu-utcában Iskolák és Iskoláné asszonyok izzadnak a kánikulában.

S ha Paraschiva, aki életét itt töltötte az illatok e borzalmas infernójában, mégis azt mondja, hogy a szobában, melybe mindjárt belépünk, rendkívüli a szag, akkor hihetünk neki és elkészülhetünk a legrosszabbra.

A SZOBA

A kis szoba a levegőtlen és sötét udvar mélyében.

Itt éltek ők. Két ágy áll egymással szemben a falak mentén. Nincsenek bevetve. A deszkákon szalmazsákok gyűrődnek és rongyos szájakkal pipognak oxigén után.

Az ágynevelő fekete, helyenkint véres. Nagy svábbogarak csatangolnak szerte, széjjel, a déli fal mentén, ahová kifröccsent egy maroknyi vér, valóságos korzó alakult ki. Egamma hegyin-hátán tolonganak, azt hinné az ember, nászrepülésre készülnek, akár egy boldog méhesalád, olyan izgatottak, úgy kavarognak, úgy fálnak a vér feketére száradt csemegéjéből.

— Te hogy jöttél ki velük, Paraschiva?

Ez már így van, hogy végül némi megvetéssel önmagunk iránt letegezzük azokat, akik olyan messze állanak tőlünk, mint a neandervölgyi férfi Molnár Fe-

retől vagy amilyen messze a Spiroiu-utca a Bois de Boulogne-tól vagy a Fifth Avenue-től Newyorkban.

— Hallod-e, te hogy jöttél ki velük, Paraschiva?

Hát hogy jött ki velük? Isten látja a lelkét, nem mondhat semmi rosszat, pedig adások maradtak a házbérével. Szegény asszony, gyakorta nem is ebédel, rászorult a garaera s noha nem fizettek neki, mégsem mondhat egyetlen rágalmozó szót sem.

— Hát a férfi milyen volt? Ivott?

Ó, rengeteget ivott. Minden nap. A kőművesek amúgy is isznak. Egész nap nyelik a port, csurog a verejtékük a forróságban. Hát bemenekülnek a végén a külváros lebujaiba. A szpelunkákba.

Az egyik ágyban aludt az anya. Kis Anna. Meg az ágyasa, Maróth József.

Összevőrdnek így az emberek. Elke-rülnek messziről, a jó és biztos magyar talajról a román hullámokra. Életük még sajkának sem számíthat az ismeretlen vízekben. Csapódnak jobbra-balra. Fel és le. Egész le.

Aztán a nagy kavarodásban összetalálkoznak. A legnyersebb ölelés és a legprimitívebb életbiztosítás alapján.

A férfi nyáron dolgozik, tartja az asszonyt. Ha el nem issza. Az asszony télen mos és tartja az embert. Ha ritka idő, közben másnak nem adja.

Az egyik ágyban aludtak ők. Már ötödik esztendeje.

A másikban Kis Ilona. Az asszony lánya. Tizenhét éves.

Ez a legszebb életkor, a tizenhét év. Egy cinikus magyar író a pesti aszfalt erkölcselenségével és szellemességével azt mondotta egyszer, hogy ideális nő az, aki tizenhét éves és pénze van. Pfuj, ez utolsó rendű meghatározás. De a 17-ik év mégis nagyon szép. Polgári körökben ugyan még nem is felel. De a Spiroiu-utcában már a teljes virágzás korszaka.

Kis Ilona tizenhét éves és ez lényeges enyhítő körülmény. Mert ő nem szép. Csak fiatal. Ilyen elérhetetlenül távolos külvárosi tájakon, a Giulesti környékén, mélyen bent az Északi Pályaudvar mögött nem nyílnak szépségek. Itt hajnalban kelnek télen és nyáron. Átvágnak a

A gyilkosság

Az állástalan szabólegény, Imre Lajos hazakiéri Kis Ilonát.

Az ő kapcsolatuk kiszámíthatatlan. Hogy vélegény-e vagy szerető? Olyan mélységekben mozgó életet ezek, hogy elmosódnak náluk erkölcsi és egyéb határvonalak. Nincsen rájuk vonatkozó társadalmi dogma. Amint a cigánylány is szabad emlékek szoptathatja zabgyerekét az utcán. Nem hányják fel neki, Egész fent és egész lent érvénytelenek a szabályok.

Az anyjával együtt kíséri haza. Ketten kint maradnak a kapu alatt. Ezekről külön tanulmányt kellene írni, ezekről a külvárosi kapualjakról. Klubok és találkahelyek és örömtanyák és tizezer lány vásárai és előcsarnokok a lupanárok maglyái felé. A mélység életének teljei, vigaszai és borzalmai.

Kint maradtak. Az anya bement. Maróth József az ajtó mögött húzódott meg. Fejszét szorított a kezében, saját cejgje, ott szokta tartani a munkahelyen, de ma hazahozta. Persze, örültségi rohamában. A lányt akarta. Őt év alatt minden idegszál, minden vágya, minden képzelete feléje hajította. Sívárgását még erősítette az ellenállás. S az anyát meggyűlölte ellenállása, féltése és erkölcsi borzadállya miatt.

Megöli és azután ráveti magát a lányra. Az övé lesz. Az öreget elásák. Nem jönnek rá. Az övé lesz.

Egyetlen csapással betöri a koponyát. Rongyot gyömöszkél a szájába. Azután holtra veri. Van ideje. A tizenhét éves nem jön hamar. A kapualji találka hosszúra nyúlnak. Szokás szerint.

De ha a lány ellenáll? Ha feljelenti?

Keresünk brassói Fióküzletünk részére német, román, magyar nyelvben perfekt

irodistanót

Ajánlatok eddigi működés megjelölésével bizonyítványokkal

Székelv & Réti

Erdélyrészi Butorgyár Rt.-hoz Targu-Muresre küldendők Sz 13502

Ugy nevezik itt. Cufkát isznak, azután olcsó bort viz nélkül. Amíg lerészegednek.

— Hátha ivott, akkor rossz ember volt, hallod-e Paraschiva? Talán még meg is verte az asszonyát?...

— Igen, néha megverte...

— Mi az, hogy néha? Hányszor?

Kicsit elgondolkozik, megfeszíti az emlékezőtehetségét.

— Nem mindennap, kezit csókolom... pe Dumnezeu, nem mindennap!

Egyszerű és hűséges lélek, megvédi a lakóját, ugysis ebek harmincadján van szegény. Ahány detektiv, szerző, polgárház policista és egyéb hatalmassága a földi ellenőrzésnek, mind Maróth Józsefet hajszolja ebben a nagy városban. Nem lehet a szegénynek sem ájjele, sem nappala. Biztosan kint alszik a Dimbovita partján, az olajos-szennyes víz odalocsosan ruhájára.

Megvédi hát. Esküszik a fölséges Uris-tenre, aki mindent tud és mindent lát, hogy nem verte meg mindennap. Csak néha. De nem mindennap. Pe Dumnezeu...

A lakók

lehetetlen sikátorok sarán, ködén, haván, vagy bomlasztó nyári rohadásain és befordulnak a szénporos, komor gyáruvarokra. Estig gőzölgnek egyfolytában. Elnyűtt, piszkos, döglöttén térnek haza. Gyorsan és futva szeretnek, ledülnek a szennyes ágynevelő puhájába, nehezen horkolnak és poloskák ténferegnek nyálázó szájukszélén.

Csillogó svábbogarak fálnak a földi szemétdől.

Éjszaka van. A férfi részeg és ittas vággyal gondol a szomszéd ágyra, ahol az asszonyi test nem negyvenöt, csak tizenhét éve poshad. Állati életet él, mész, téglal, alkohol és nő töltik meg. Fantáziája ezek körül lobog.

Feltápaszkodik az egyik szalmazsákra és szemérmetlen, nyers sóvárgással tapogat a másik felé.

A lány felébred és rug egyet. Maróth József részeg, elvágódik. Az anya felriad és vad féltéssel káromol. Az ember öklével belesújt arcába.

Idehallatszik az Északi Pályaudvar zenéje. Vagonokat tolatnak és a daru nyikorog. A Luther-gyár szirénázik, felváltják az éjszakai schichtet. A szomszédos szelpunkákban durva röhejek és rekedt énekek szűrődnek. Citera szól. Peste ncue luni de zile... hallatszik a nótá első sora. Harangoznak a sarkon a láncos-mozzais, bizánci kupolás biszerika tornyában.

Alszanak.

Ha utálja? Ha gyűlöli? Ha nem adja meg magát?

Jaj, hogy erre nem is gondolt...

Vért szagolt és a gyilkolás ösztöne, saját élete megmentésének vágya benne rezeg minden porcikájában. Persze, nem gondolkozik. Csak érez. Sejt. Fél Tart. Feltételez.

S amikor bejön a lány, másodszor is lesújt a kőműves-fejszével.

Ezek nem olyan emberek, akik számítanak, akik szerepelnek, feltűnnek, hiányzanak.

Itt élnek mellette, de észre sem veszed, ha váratlanul kilépnek körből. Mit lehet tudni, hová mentek? Ma ide,

MEM BERETVAKREM
ELŐNYEI
BŐSÉGES HAB-KIMÉLI A PENGET HIGIENIKUS. — GAZDASÁGOS
MINDEN MINTADARAB KAPNATO AZ ÖSSZE SZAKÜZLETEK BEN
PROBALJA KI, HOGY MEGGYÖZŐDHESEN VÉZÉR KÉPVISELET: M. MARGULIUS BUCURESTI, SMARDAN

holnap odasodorja őket a szél. Valaki int nekik az újjával, fütttyent egyet összelízott ajkai közül s máris egy más világban, nem az Északi, hanem a Déli pályaudvar mögött rabszolgáskodnak két hónapig.

Ezek árak, érték és jelentőség nélkül. Még Paraschiva asszony sem kereste őket. Pedig ő volt az egyetlen, aki súlyt helyezett rájuk. Tartoztak neki.

Eltűntek? Majd előkerülnek. S ha nem? Két ágy, egy szekrény, egy asztal és két szék fedezi a követelést. Jönnek más két lábu, emberformájú lények s beköltöznek a helyükre.

— Domna Paraschiva, érzi ezt a rémes büzt?

Nem érezte. Ugyan, szomszéd ur, hagyjon már fel a vicceivel, nincs énnálam semmi büz. Dútye la draku, mert meg haragszom és olyat mondom!

Hétfőn történt. Péntekre megérezte. Az asszonyt megtalálták a dűnya alatt. A lányt csak szombaton az ágy alá gyömöszölve.

Kivitték őket a morgába és felboncolták. Azt mondja Minovici professzor, rémes volt. A szolga is undorodott, pedig 30 év alatt sokat látott már, de svábbogarak menekültek a rongyaik közül.

Európai magyar polgárnők voltak 1931-ben. Mikes Imre

Feloszlatták a kolozsvári városi tanácsot

A város többségét képező magyar ságnak csupán egyetlen képviselője lesz az interimar-bizottságban

Kolozsvár, június 15.

A legutóbbi napokban is elhangzott „megnyugtatók” ellenére, hogy a kolozsvári városi tanácsot, ha „jól viseli magát”, nem fogják feloszlatni, — a tanács feloszlatása ma váratlanul megtörtént. Az erről szóló belügyminiszeri rendelet ma délelőtt érkezett meg a kolozsmegyei prefektushoz és ez a rendelet egyben tartalmazza az új interimar-bizottság kinevezett tagjainak névsorát is, amely a következő: Dr. Tatár Coriolán egyetemi tanár, dr. Bornemissza Sebestyén, Ujvárossy Miklós, Filipescu György mérnök, Chircioias György, a Banca Albina igazgatója, Carpinisan Vasile volt megyei főjegyző és dr. Popovici Traján orvos, egyetemi magántanár.

Feltűnést kelt, hogy az új interimar-bizottságból kimaradt maga Mihali Tivadar, a jelenlegi polgármester is és hogy a magyarság, amely a város többségét képezi, csupán egyetlen mandátummal szerepel.

Az interimar-bizottságot szerdán vagy csütörtökön installálják.

Megmenekül

egy kínos operációtól, ha

Haedensat

használ, amely az aranyérnek egyetlen biztos ellenszere. Nem reklám, nem ámitás, egyetlen próba meggyőzi Önt arról. Több ezer elismerő levél.

Kapható minden gyógyszer-tárban és jobb drogériában. Romániai vezérképviselet:

ROYAL-drogéria
M. Rózsa R. T., Cluj

Insectomor — elpusztít
legyet, szunyogot, poloskát, bolhát, svábbogarat

INSECTOMOR

Vezér képviselet és lerakat:
I. E. COCKHILL & Co.
BUCUREȘTI,
Str. Barației 35, Etaj I.

400 francia kiránduló halála a hullámsírban

Noirmoutier, az internáltak hirhadt szigete ismét beszéltet magáról

Páris, június hó 15. Vasárnap este a normand partvidéken futótűzként terjedt el egy borzalmas hajókatasztrófa híradása. A hír óriási izgalmat okozott az egész partvidéken, mert arról volt benne szó, hogy egy parti gőzös, amelyen több száz vasárnapi kiránduló utazott, a Noirmoutier sziget közelében elsüllyedt s utasai egytől-egyig a tengerbe veszttek.

A megrendítő jelentés vétele után a Loire torkolatánál fekvő St. Nazaire város kikötőjéből azonnal vontató gőzöst küldtek a katasztrófa színhelyére, de amire a segítség megérkezett, a hajó elsüllyedt és a heves viharban hanykolódó tenger csak az elpusztult utasok felismerhetetlenségig összeroncsolt holttestével játszott vízfagyasztó labdajátékot.

A meghiusult, illetőleg elkésve érkezett mentőexpedíció jelentése alapján a kóvetkezőkben rekonstruálhatjuk a rettenetes tömegszerencsétlenséget, amely a normand partvidéket s különösen Nantes városát borította mély gyászba:

A St. Philbert személygőzös vasárnap délelőtt 360 utassal, legnagyobb részt nantesi egyesületek tagjaival, elindult Noirmoutier-szigetre, amelyen a francia kormány a világháború kitörésekor az idegen állampolgárok egy csoportját internálta. Itt éltek az internáltak borzalmas éhenvedések és nélkülözések között s erről az életről Noirmoutier szigetére írt megdöbbentő fejezeteket Kuncz Aladár erdélyi író a „Fekete kolostor” című regényében.

A szomorú emlékü sziget felé haladó gőzös már a Loire torkolatában olyan hatalmas hullámverésbe került, hogy utasainak egy részét heves tengeri betegség fogta el. A gőzös nagy nehezen elvergődött a Pornic-szigetig, ahol a kintző tengeri betegség miatt 150 utast partra tett. Még senki sem sejtette, hogy a hajón maradt utasok, szinte kivétel nélkül, a biztos halál torkába indulnak, amikor a St. Philbert ismét nekivágott a viharos tengernek.

A szokatlanul erős hullámverés Noirmoutier közelében éles sziklacsúcsra sodorta a hajót, amelynek feneke léket kapott.

A hajó nem süllyedt el azonnal, hanem folytonosan küzdve a hullámokkal, körülbelül még egy órát hanykolódott a part közelében. A St. Philbert kapitánya a szerencsétlenség megtörténte után azonnal készenlétbe helyezte a mentőcsónakokat, de a hajótörés legutolsó mentőeszköze a borzalmas hullámörvények között teljesen felmondotta a szolgálatot.

A mentőcsónakok egy része felborult,

másik részüket pedig utasokkal zsúfolva a sziklához csapta a hullámok irtozatos ereje.

Pillanatok alatt a halál és pusztulás borzalmas színjátéka zajlott le a noirmoutieri partokon. Az utasok a hajótörés fejevesztett rémületében annyira a pánik hatása alá kerültek, hogy a mentőöveket is elmulasztották magukra venni. A viharos tenger hullámai különben mentőcsónakokat, embert pehelyként csapkodtak a sziklás parthoz, úgy, hogy rövid idő leforgása alatt befejeződött a borzalmas tragédia:

8 ember kivételével a St. Philbert minden utasa — összesen 202 ember — ott veszett a noirmoutieri part sziklái fölött örvénylő hullámokban.

A St. Nazaire-ből kiküldött vontatógő-

A külföldi hitelezők mentik tőkéiket Németországból

Június 1. óta nyolcszáz millió márka hitelt mondtak fel

Berlin, június 15. A Németországban lejátszódó rendkívüli eseményekkel kapcsolatban június elseje óta nyolcszáz millió márka külföldi hitelt mondtak fel. Egyidejűleg a pénteki napon több mint kétszáz millió márka devizát kellett, hogy kifizessen a Birodalmi Bank.

Ennek tudják be, hogy a bank igazgatótanácsa szombaton este tartott ülésében a váltószámítolási kamatlábat 5-ről 7-re, a lombardszámítolási kamatlábat pedig 6-ról 8 százalékra emelte fel.

Nem szüntetik meg a kolozsvári és temesvári gyufagyárakat

Gange igazgató a kolozsvári visszaélésekről

Kolozsvár, június 15. A kolozsvári gyufagyárnál az utóbbi időben súlyos visszaéléseknek jöttek nyomára.

Több vagon gyufát loptak el a gyárból, amelyeket azután tőzdeszeknek adtak el.

Ezzel kapcsolatban házkutatást tartottak egyes trafikokban, amelyekben sikerült is az így eladott gyufákat lefoglalni. A vizsgálat folyamatosan van.

Ebben az ügyben egyébként alkalmunk volt beszélni a gyufagyár igazgatójával, Olaf Cangeval, aki kijelentette,

zős személyzete amikor megérkezett Noirmoutier közelébe, csak azt figyelhettem meg, hogy a még mindig hevesen tomboló hullámverés felismerhetetlen tömegkékké roncsolt embertesteket sodort magával és dobott ki a part szikláira.

Az a 150 utas, akik a tengeri betegség kínjai miatt Pornic-szigetnél partra szálltak, szerencsésen megmenekültek a pusztulástól. A megrendítő hajókatasztrófa a mely Nantes városát mélyes gyászba borította, egész Franciaországban nagy megdöbbenést váltott ki.

350—400 ALDOZAT

Az újabb jelentések még megdöbbenőbb képet rajzolnak a St. Philbert katasztrófájáról, amely a Titanic gyászos pusztulása óta a legszomorúbb eseménye az európai hajózásnak, tekintettel a menthetetlenül elpusztult áldozatok óriási számára.

Az újabb adatok szerint ugyanis 350—400 lélekre becsülhető az áldozatok száma, akik közül a legtöbb nantesi és a Loire vidékéről való munkásszony és gyermek.

A tragikus sorsu St. Philbert gőzös 189 tonnás partmenti hajó volt, amelyet 7 évvel ezelőtt építettek modern technikai felszereléssel. Sorsát azonban a túlterhelés és a teherenyelőtlen megosztása miatt nem kerülhette el.

Bethlen magyar miniszterelnök elmondta programmbeszédét Debrecenben

Lelkesedéssel fogadott beszámolójában a regionális gazdasági megegyezések mellett foglalt állást — A leszerelési konferenciának döntést kell hoznia Európa sorsát illetően

Debrecen, június 15. Országsszerte feszült érdeklődés előzte meg Bethlen István gróf miniszterelnök programmbeszédét, amely a magyarországi választási harc eddig legkimagaslóbb eseményét képezi.

Hatalmas, két órás politikai beszámolóját a miniszterelnök a Bika-szálló zsúfolásig megtelt nagytermében vasárnap délelőtt mondta el. Beszédében elsősorban a világgazdasági válsággal foglalkozott, kifejtve, hogy ezt csak nemzet-

közi összefogással lehet megoldani. Sajnálatlaltal állapította meg, hogy a londoni gabona-konferencián az Amerikai Egyesült Államok delegátusai meghiusították a világmárketekben való megoldást, amely a kartellizálásban és kontingenztálásban állott volna. Speciálisan Európa számára többen a preferenciális vámkor rendszerét ajánlják, ennek a megvalósítása azonban még sokáig elhúzódik, ezért

Magyarország a regionális vámegeyez-

gr. Bethlen

Sietve

és mégis jól nésszél

Behintjük a haját a mindig használatra kész Schwarzkopf-száraz-Shampooon-nal, amely azonnal zsirtalanít, úgy hogy a frizura mindig kifogástalan. A Schwarzkopf-száraz-Shampooon 3 perc alatt megszabadít a zsíros hajjal járó minden bosszúságtól; nincs ennél jobb szer a „száraz” hajpoláshoz!

SCHWARZKOPF

SZÁRAZ-SHAMPOON KÉPVISELET „PHARMAG”, BRÁSOV

mények elvételét magáévá. Ebben a tekintetben jelentős eredmény az, hogy sikerült megegyeznie Olaszországgal és Ausztriával export-felelősségnek a világparitáson felüli árákon való elhelyezésére. Bethlen reményét fejezte ki azt illetően, hogy ugyanilyen megállapodás lesz lehetséges Németországgal és Csehszlovákiával is. A nagy beruházási államkölsön kérdésével kapcsolatban a miniszterelnök kijelentette, hogy a kölcsön szükséges ugyan, de a mai súlyos feltételek mellett nem célszerű.

A politikai jellegű problémák közül elsőnek a királykérdést érintette Bethlen. Hangoztatta, hogy a királykérdés most sem időszzerű s ennél fogva ellenzi napirendrehozásának minden kísérletét. Ebben az ügyben annakidején az országgyűlésnek kell döntenie. Minden másirányú törekvés polgárháborút, vagy intervenciót eredményezne.

A miniszterelnök elismerte, hogy a választójog titkossága terén az országnak továbbhaladásra van szüksége.

Külpolitikai szempontból Magyarországot a barátságok láncolata bástyázza körül. Egyébként a szövetségi rendszerhez való visszatérést nem tartja kívánatosnak, jöllehet, — ha másnak — ez Magyarországnak is szabad volna. Ebben a vonatkozásban kimutatta, hogy a jövő évi leszerelési konferencián fog eldőlni, vajjon megmarad-e az európai együttműködés eddigi törekvése, vagy nem? A mai rendszerbe Magyarország semmiesetre sem nyugodhatik bele. Pán-európa megvalósítható, de ennek elengedhetetlen feltétele a békeszerződések igazságtalanságainak a kiküszöbölése.

Ez a magyar kormánynak s egyben a nemzetnek is egyetemes programja.

Bethlen miniszterelnök beszédét a gyűlés nagy lelkesedéssel fogadta s gyakori ovációkkal kísérte.

Motas — redivivus

Marosvásárhely, június 15

Emlékezetesen viharos körülmények között történt annakidején, hogy Motas mérnöknek, a Sonametan földgázársaság igazgatójának el kellett hagynia állását. Helyébe akkor Lázár Illést nevezték ki a földgázügyek kormánybiztosává.

Motas kártérítési perrel élt, amelyben végső fokon a Semmitőszék kimondotta, hogy Motas elmozdítása a jogi formák betartása nélkül történt.

A régóta húzódó ügy most azzal fejeződött be: Motas visszatért régi állásába és ma már át is veszi a földgázársaság ügyeit. Ugyancsak Motas hatáskörébe utalták a marosvásárhelyi földgáz-bevezetés munkálatait.

Uruguay—Ujpest

3:0

Fáradtan szállt partra pénteken a magyar csapat

Montevideo, június 15.

Az itt élő magyarság nagy érdeklődéssel mellett játszotta le vasárnap mérkőzését az Ujpest az Uruguay-válogatottal.

Az Ujpest emberei pénteken szálltak partra Montevideóban és a hosszú, hánnyatott tengeri ut fáradalmait két nap alatt nem tudták kiheverni. Fáradtan álltak ki a mezőnyre, melyen az uruguayiak friss lendülettel vonultak fel.

A mérkőzés eredménye ezek után nem volt kétséges: 3:0 az uruguayiak javára.

A magyar fiukat a pályán összegyűlt kíváncsiak és híresek ezrei vigasztalólag éljeneztek és estére bankettet rendeztek tisztelőikre.

Meghitt estéje lesz

Jófogszórakozni

Vig hangulatban

marad sokáig, ha meghallgatja, folyó hó 16-án, kedden este 10 órakor a

PAPAGÁJ

megnyitó műsorának keretében a világhírű

Rékmadár

7 tagu, énekes argentin, salon tangójaz bemutatkozását

FEKETE U. 2

Egészséges gyomrot csak

„OLIO SASSO“

biztosít!

Hírek

— **CRISAN VOLT ALMINISZTER** szabadsábrahelyezésével kapcsolatban közölt tudósításunk kiegészítéseként közöljük, hogy a felháborító utasítás az ügyészséghez érkezett és az ügyész ezen az alapon visszavonta a törvényszék szabadsábrahelyezési határozata ellen benyújtott felebbezést. Ilyenformán a táblai párttanácsnak, amelynek az igazságügyminiszter nem adhat utasítást, már nem is lehetett érdemleges szerepe Crisan szabadsábra helyezése körül.

— **A KALAPACSON GYILKOS, MINT KOMMUNISTA VÁDLOTT A KECSKEMÉTI TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT.** Kecskeméti jelentik: A kecskeméti törvényszék ma, hétfőn reggel kezdte meg a kecskeméti kommunista bűnpör tárgyalását. Ez a pör azért érdemel különösebb figyelmet, mert abban szerepel a ceglédi vonaton elkövetett kalapácos gyilkosság tettese, Fischl Frigyes is. A vádirat adatai szerint Fischl Frigyes hét fiatal munkástársával együtt merényletet tervezett a kecskeméti főispán hivatalos helyisége és magánlakása ellen.

— **SULYOS SZERENCSETLENSÉG A TORDA-ABRUDI VASÚTVONALON.** Tordáról jelentik: Tegnap délelőtt egy sinautó indult el Tordáról a keskenyágú vonaton, Abrud felé. A pályatest egy olyan helyen, ahol a vonalnak éles kanyarulata van, Szolcsva és Szártyos állomások között, az autót egy, a pályatestre került szikladarabtól erős lökést kapott és kisiklott. A lökésnek olyan nagy volt az ereje, hogy az autót megfordult a tengelye körül és messzi ívben kirepítette utasait: Méra Mihály tordai vasúti hivatalnokot, Gája Miron brádi pályafelvigyázót és Bándi Péter tordai lakatossegédet, aki az autót vezette. Méra Mihály az eséstől oly súlyos sérülést szenvedett a fején, hogy ott a helyszínen meghalt. Bándi Péter a kezét és lábát ütötte meg, úgy, hogy kórházba kellett szállítani. Gája Miron néhány zúzódás árán menekült meg. — A vizsgálat megindult.

— **MEGFOJTOTTA A NAGYANYJÁT.** Székelyudvarhelyről jelentik tudósítónk: Megrázó gyilkosság történt Lövete községben. — Ifj. Kovács László András legény itt állapottban megfojtotta nagyanyját, özv. Szikszayné. A legény kezét az öregasszony szájára tette s le sem vette onnan, míg nagyanyja meg nem fulladt. A gyilkos azután a holttestet az istállóba rejtette el. A letartóztatott gyilkos ittaságával védekezik.

— **A DOHANYUTCAI ZSIDÓ TEMPLOMBAN TÖRTÉNT MERÉNYLET MÁSODIK SEBESÜLTJE IS MEGHALT.** Budapesti jelentik: Emlékeztet, hogy áprilisban, egy örült mérnök hét lövést adott le a dohanyutcai zsinagóga frigysekre nézve, melyek annak idején négy embert sebesítettek meg súlyosan. A sebesültek közül egy Róth Jenő nevű 17 éves kifizetői még a merényletet követő napon meghalt. A merénylet másik halálosan sebesült áldozata, Tageslicht Abraham 42 éves kereskedő ma halt meg, két és fél hónapi szenvedés után.

— **AGYONTAPOSTA A BIKÁ.** Tudósítónk jelentik: A tordamegyei Marosvéc községben szomorú halállal mult ki Csenger Illés 57 éves pásztor. A falu bikája megtámadta és halálra taposta.

— **KORMANYZÓI KITUNTETÉSSSEL AVATTAK DOKTORRA EGY SZÉKELY FIATALEMBERT.** Tudósítónk jelentik: A budapesti tudományegyetemen Sipos Lajost, az udvarhelymegyei Farkaslakáról származó bölcsész tudományi doktorjelöltet, sub auspiciis gubernatoris doktorrá avatták.

— **TETTENÉRTEK ÉS ELFOGTAK EGY VESZEDELMES BÁNSÁGI LEÁNYKERESKEDŐT.** Karánsebesi tudósítónk jelentik: A nemzetközi leánykereskedelemnek egy veszedelemes bánati ekszponensét tartóztatta le néhány nappal ezelőtt, tettenérés folytán a karánsebesi rendőrség. Az asszony, akinek a jelek szerint a Bánát területén messzikerjedő üzleti kapcsolatai vannak, két fiatal temesvári leánnyal érkezett Karánsebesre, akiket vagy értékesíteni, vagy újabb szerzeménnyel kiegészítve, Bukarest felé akart szállítani. A rendőrségnek feltűnt a két zavartan viselkedő fiatal leány, akiket a leánykereskedő ravasz trükkökkel csalt el hazulról, Temesvárról Karánsebesre, s mindhármojukat letartóztatta. A két leányt kihallgatásuk után hazaküldték lakóhelyükre, a leánykereskedőt pedig, akinek nevét a nyomozás érdekében nem hozták nyilvánosságra, mindaddig letartóztatásban hagyták, míg messze kiágazó üzleti összeköttetéseinél szálait a rendőrségi nyomozásnak sikerül felderíteni.

— **ÖNGYILKOSSÁGI KISERLET.** Csikszederdől jelentik: Salamon csikszederdai levélhordó, elviselhetetlen nyomora miatt, a Brassóból reggel 9 órakor jövő személyvonat elé vetette magát. A vasúti munkások és a mozdonyvezető ébersége mentették meg az öngyilkosjelöltet a haláltól, aki kijelentette, hogy szándékát előbb-utóbb végre fogja hajtani.

— **MINDENEBŐL KIFOSZTOTTÁK A BETÖRŐK.** Lugosi tudósítónk jelentése: Alapos garázdálkodást vittek véghez eddig még ismeretlen betörők Teebacher Mária lugosi lakos házában. A betörők anélkül, hogy a legkisebb zajjal is magukra vonták volna a figyelmet, a Teebacherék lakását a szó szoros értelmében kifosztották s onnan mintegy negyven ezer lej értékű alsó és felső ruhaféléket és ágyneműt vittek el. A rendőrség a tettesek után nagy apparátussal nyomoz.

— **EGY ÖREG TORDAI LAKÓ HALALA.** Tordáról írják: Az elmúlt héten elhunyt Tordán Szász Sándor, a Tordai Magyar Dalkörnek alapítója, vagyis ötvennyolc év óta lelkes, buzgó, működő tagja. A 79 évet elért öreg dalost nagy közönség kísérte utolsó útjára.

— **RÉSZESEN LEUGROTT A MÁSODIK EMELETRŐL.** Szombaton éjjel Arikovics Vasile, az új brassói Márcseu-kórház laboránsa sorra járta Brassó éjjeli mulatóit, és csak hajnali öt órakor tért haza, amikor a kórház második emeletén levő operációs terem ablakából levetette magát. Súlyos koponyacsont-, kar- és hátgerinc-töréssel akadtak rá az öngyilkos állapotba, bár tegnap este magához tért, válságos.

— **VÉRÉS LAKODALOM EGY TORDAMEGYEI KÖZSÉGBEN.** Tordáról jelentik: A tordamegyei Csűrlye községben az elmúlt vasárnap lakodalmat ültek, amelyen részt vett a falu társadalmának színe-java. A lakodalmon vidám hangulat uralkodott, amely az elfogyasztott borok arányában mindinkább emelkedett. A mulatozók között a leghangosabb Marc Joan és Jépure Constantin voltak, akik berugott állapotban, élénk vitába kezdtek. Ez a vita végül is verekedéssé fajult, amelynek hevében Jépure Constantin bottal olyan hatalmas ütést mért Marc Joanra, hogy az holtan esett össze. A lakodalom a gyilkosság után természetesen véget ért. A gyilkost a csendőrség letartóztatta és átadta az ügyészségnek.

— **Elhújasodásnál, köztvényénél és cukorbetegségnél a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést.** Az anyagcserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megalapította, hogy a Ferenc József viz-kúra nagyon szép eredményre vezet. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **AZ ELIT KAVÉHAZ-ETTEREM,** ez a kitűnő szellemben vezetett lokál, Brassó város közönségének szívéhez nőtt. Az a körülmény, hogy a közönség a nap minden szakában szívesen látogatja és örömmel tölti ott órákat el, bizonyítja, hogy az Elit megtalálta azt a helyes utat, amelyen a közönség meghódításáért haladnia kell. Szép számú közönséget találunk ott az étkezések ideje alatt, mert izletes az Elit konyhája, délutánonként is sokan adnak oda egymásnak tállakát, kellemes esti zenés hangulatához pedig tódul a közönség. Ebben az állandó nagy zsúfoltságban el is vesztett valaki a napokban egy ezüst cigarettatárcát, amit az igazgatóság megőrzött és a jelentkező igazolt tulajdonosának azonnal kiad. Az Elit tovább halad a megkezdett uton. Újabb figyelemreméltó fejlődése az, hogy leszerződtette a volt Rottenbächer étterem vezető szakácsát, akinek szakácsművészete közismert s ma már valóban abban a kellemes helyzetben van az Elit, hogy az ételek izletességében és a választék paizarságában utánozhatatlant nyújt. A jó ételeknél pedig jobb reklám nincs. Az alkalmilag ott étkezők jelentős száma mellett állandóan nő az abonensek gárdája is, mert ime, az Elit olcsó árai mellett egymaga nyújtja azt, amire a ma emberének szüksége van: kitűnő ételeket, kellemes szórakozást.

— **HARMADIK TÁRSASUTAZÁS PARISBA, A GYARMATI KIÁLLÍTÁSRA.** A program felöleli 10 napi párisi tartózkodáson kívül Budapest, Bécs, Lausanne, Montreux, a Genfi-tó, Milánó és Velence látogatását, a legelőgásabb keretek között. Elsőrangú ellátás, (utközben az étkező-kocsiban), külön turista-hálókocsi, kiszolgáló-személyzettel az ut egész tartamára. — Indulás minden hó első szerdáján, legközelebb július elsején, Erdész Imre mérnök ur személyes vezetése alatt. A májusi és júniusi csoportoknak is számos erdélyi magyar intellektuel résztvevője volt, a kiknek elragadtatással teli köszönő-levelei az érdeklődők rendelkezésére állanak. A júliusi utra, — melybe a július 14-iki, ezidén különösen fényes párisi nemzeti ünnepségek is belesznek, — már csak 14 üres hely van. — Részletes programot díjmentesen küld: D-I. Ing. E. Erdész, Bucuresti, Calea Victoriei 168.

— **A. STEIN okl. fogászno műterme és Huberth István, a betegsegélyző fogtechnikusának fogászati laboratóriuma** Brassó, Hosszu-utca 14. szám alatt van. Rendelés 9—12 és 3—6 óráig.

— **ORVOSI HIR.** Dr. H. Berger orvos, balneológus, urológus, a csernovici kórház ambulancia főnöke, a bécsi urológiai osztály (hichtenstern primáriusz) volt asszisztense, rendel Călimănești-Căciulata fűrdőn, a Jan-te-szállodában. (I. em.)

— **NÉMET FIMGYAROSOK LATOGATÁSA A BRASSÓI MODERN MOZGÓBAN.** Tegnap a Sascha, Ufa, és Alianz német filmgyárak igazgatói, romániai látogatásuk kapcsán Brassóban tartózkodtak és meghallgatták a Modern előadását. A kiváló filmszakemberek gratuláltak a mozgósínháztulajdonosnak és kijelentették, hogy a Western csodás beszélőgép a Modern Mozgó kedvező akkusztikája révén olyan tökéletes előadást produkál, amelyhez hasonlólt egész Európában nem hallottak. — Itt említjük meg, hogy a Modern Mozgó óriási áldozatok árán az alábbi újabb világsikerű filmeket kötötte le: „4 fivér”, szenzációsabb a Remarque filmnél, „Orvos, aki ölt”, főszerepben Konrad Weidt, Heinrich George, „Zwei Menschen”, Richard Voss regénye, Sarlotte Gusa és Gustav Fröhlich-el. Grock, a világhírű zenebohóc attrakciója, partnere Liane Haid, stb.

— **SIRKÖLETÉTEL.** Néhai Ascher Henrik sirköletétele folyó hó 17-én, szerdán, (nem kedden) délelőtt 9 órakor lesz a brassói orth. izr. temetőben.

— **BIKSZÁD GYÓGYFÜRDŐ,** Erdély Karlsbadja, a hurutosok Mekkája, nyitva június 1-től. Ivó-kúra, szénsavas fűrdők, hidegvíz gyógyintézet, inhalatórium és strandfűrdők. Állandó fűrdő-orvos, vasut, posta, távirdek helyben. — Elsőrendű diétás konyha, napi pensio 160 lej-től. — Orth. izr.-nak kóscr vendéglő. Prospektust díjtalanul küld a fűrdőigazgatóság, Baia-Bicsad, jud. Satmar.

— **A női szépség titka** nem a kozmetikumokban, hanem az egészségben, életerőben rejlik. Ude arcszint kap, ráncoktól mentes, telt lesz a képe, ha reggelire, uzsonnára Ovomaltine természetes erősítő tápszer használ.

— **ISMERD MEG MAGAD** grafológiai íráselemzés által, hogy irányítóid lehess úgy a magad, mint a hozzátartozóid sorsának. Kitűnő elemzést készít Schneider J. grafológus. 100 lejért. Brassó, Sütő-utca 4. Fogad csak délelőtt.

A brassói Korona-szálloda
új épületében
irodának alkalmas
üzlethelyiségek
azonnalra és október 1-től kiadók.

Több
márvány mosdóasztal
és mosdókészlet
olcsón eladó, a
Korona-Szállóban Brassó

*Jó cipőnek —
jó cipőpaszta!
Ez a Pyram Paszta!*

Telefon: 518 **„MODERN MOZGÓ”** BRASSÓ
Cudon No. 27

Ma hétfőn utoljára a nagyszerű német énekes, táncos filmoperette
Drei Tage Mittelarrest (Nyitott ablak)
Főszerepben: GRETL THEIMER, FELIX BRESSART
WESTERN beszélőgép. Magyar feliratok.

Holnapról egy csodás német hangosfilmsláger, melynek egyrésze Velence káprázatosan szép helyein játszódik le
„A kis cukrászda”
2 slágerdal »In einem kleine konditorei« és a »Santa Lucia«

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ
BRASSÓ, Telefon: 564.

Hétfőn és a következő napokon az év legcsodásabb ujdonsága
„MAROKKO”
hangos, beszélőfilm fut.
A film cselekménye Afrika izzó homokos pusztáin és vadregényes helyein játszódik le.
A főszerepben: MARLENE DIETRICH, GARRY COOPER.
A következő filmünk, — általános közkíváncsi visszahozzuk
„A legszebb Tangó” Ero slágert.

Ruhákat vegyileg fest, tisztít: CZINK, CLUJ. Postaküldeményeknél 20% engedmény.

Közgazdaság

Visszaadták a budapesti Magyar Földgáztársaságnak a medgyesi üzemet személyi változások és árredukció várható

Medgyes, június 15.

Jelentős fordulat állott be szombaton a Medgyesi Földgáz Társaság üzemeiben. A vállalatot, amely a budapesti Magyar Földgáztársaság tulajdona, az ápriliumváltáskor, mint ellenséges vagyont, zár alá helyezték és a következő években a társaság magánkezébe kerülő részvényeinek jelentős részét a nacionalizált Sonametán összevásárolta és természetesen az üzemek élére is román vezetőséget állított.

A budapesti Földgáztársaság, amely négyezer részvényével még így is majoritásban maradt, azóta mindent elkövetett, hogy a medgyesi üzemet visszaadjon. Szombaton tárgyalta ezt az ügyet az illetékes törvényszék, amely kimondta a zár alól való feloldást és ezzel a Medgyesi Földgáz Társaság visszakérült a budapesti Magyar Földgáz Társaság igazgatása alá.

Ezekután bizonyosra vehető, hogy a medgyesi üzem vezetésében részleges személyi változások fognak beállni és az is lehetséges, hogy a földgáz árát is leszállítják.

A budapesti társaságot Constantin Gheorghescu bukaresti ügyvéd képviselte a tárgyaláson, jelentős része volt azonban a zár alól való feloldásban Argetoianunak, aki gazdasági szempontból célszerűbbnek tartotta, ha a jelenlegi állami rezsim helyett, magánkezébe megy vissza a Medgyesi Földgáz Társaság.

Bánsági nyári termény, élő állat és piaci árak

Krassó megyében a nyári termény, élő állat, hus, nyersbőr, lisztárak az alábbiak szerint alakultak ki. Gabonamennyek: búza 360—380, kukorica, 300—320, árpa 300—310, zab 295 lej métermázsánként. Ehez viszonyítva a lisztárak a következők: Finom fehér liszt 7, fehér liszt 6, fehér kenyér liszt 5,50, barna kenyér

liszt 5,50, kukorica liszt 4 lej kilogrammonként Korpa métermázsánként 350 lej.

Élő-állatárak: Szarvasmarha 17—20, borjú 20—22, sertés 16—20 lej kilogrammonként elősúlyban, pecsenyemalac 100—150 lej darabonként. Húsárak: Marhahús 52, borjúhús 44—48, sertéshús 36, zsír 40 lej kilogrammonként. Nyers állatbőrök: Marhabőr 24 lej kilogrammonként, birkabőr 30—100 lej borjubőr 240—300 lej darabonként.

SPORT

A temesvári Ripensia tönkreverte Franciaország vezető futballcsapatát

Ripensia — FC Sète (Páris) 6:0 (2:0)

Temesvár, június 15.

Nagy érdeklődés előzte meg a Bánát fővárosában a párisi FC Sète futballcsapatának bemutatkozását. Első nap, szombaton, a franciák nehezen 3:2 (0:1) arányban legyőzték a TAC együttesét. Vasárnap azonban katasztrofális vereséget szenvedtek Romániában egyetlen professzionista csapatától.

A féltucatnyi gólból Schwartz-hármat rúgott, míg a többi gólon Semmler, Dobai és Raffinszki (11-esből) osztottak. Bíró: Sepi.

A francia csapat nagy csalódást keltett, a Penge futballt játszanak. A mérkőzésnek egyébként érdekes fejleményei vannak. Tervezték ugyanis, hogy a FC Sète csapatát Bukarestbe is meghívják, ahol egy román nemzeti válogatott együttessel mérték volna össze az erőiket. A meccs elhárítására a bukaresti központ egy megbízottja le is utazott Temesvárra. Természetesen, amikor kiderült, hogy a párisi együttes nem képviseli azt a nívót, mely bukaresti szelektációt egy nemzeti válogatott ellen igazolná, elejtették az eredeti tervet.

Ezzel egyidejűleg egy más természetű konfliktusnak is kihúzták a méregfogát. A bukaresti mérkőzésre ugyanis a NAC csapatából négy játékost hívtak meg. Ez a megtiszteltetés azonban nagyon kellemetlenül jött a nagyváradiaknak, mivel jövő vasárnapra leköltözték a budapesti Hungáriát, legjobb játékosai pedig, a fizika örök törvényei szerint, egyazon időben csak egy mérkőzésen vehetnek részt. A NAC vezetősége szombatonként vasárnapra virradó éjjel hajnalig tanácskozott és el voltak határozva arra, hogy átmenetileg a professzionista keretbe, mert csak

így tudták volna elhárítani a központ kellemtelen meghívását a válogatott keretbe. Az adott helyzetben természetesen a konfliktus fenyegető felhői eloszlottak. Az FC Sète megmentette a NAC-ot a professzionizmustól. A csapat sportteljesítménye Romániában mindössze ennyi volt.

A HTV az országos bajnokság döntőjébe került

Nagyszeben, június 15.

Mint előrelátható volt, tegnap délután az elődöntővé avanzsált mérkőzést a HTV nyerte meg:

HTV—Makkabi (Csernovic) 4:2 (3:1).

A győzelem alapján a nagyszebeni csapat jövő vasárnap a resicai UDR ellen fog megküzdeni az országos bajnokságért.

A budapesti Vasas kettős győzelme Bukarestben

Bukarest, június 15.

A Vasas kétnapos bukaresti vendég szereplése teljes sikerrel járt. A pesti profik játéka nagy tetszést keltett és a közönség lelkesen ünnepelte őket.

Szombaton:

Vasas—Macabi 4:1 (3:1).

A 7-ik percben Dán rugja a vezető gólt. Két perc múlva Egri révén már újabb eredményt érnek el a vasasok. A 19-ik percben rugja egyetlen gólját a Macabi. A 33-ik percben ismét Egri a góllövő.

A második félidőben, állandó fölény után, a 27-ik percben Brunecker rugja a negyedik gólt.

Vasárnap:

Vasas—Juventus 1:0 (0:0).

Június 28-án és 29-én Kolozsváron játszik a Vasas, a hová a Haggibor költötte le őket. A brassói újabb mérkőzésük még bizonytalan.

Rovarok, mint tudjuk, a legveszedelmesebb betegségek hordozói. Szennyes helyeken tenyésznek, onnan berepülnek otthonunkba és széthordják gyakran halálos betegségek csirait. Őljük meg őket, mielőtt ők ölnek meg bennünket, — permetezzünk Flit rovarirtót.

Flit hatására elpusztul légy, szúnyog, bolha, moly, poloska, tetű, hangya, svábbogár és mindezek petéi. Flit-permet megöli a rovarokat, — de emberre ártalmatlan. Könnyen alkalmazható. Nem hagy foltot. Flit nem tévesztendő össze más rovarirtókkal. Követeljük a Flit katonával díszített sarga kannát a fekete sávval.

Permetezzünk

FLIT

rovarirtót

Plombált Flit-kanna kizárja az utánzatot.

Győzött a Hungária Aradon

Arad, június 15.

Hungária—AAC 3:0 (2:0). Könnyű, fölényes győzelmet aratott a Hungária, habár a csapat már is kissé fáradtnak látszott.

Olympia—Brasovia 1:0 (0:0)

Brassó, június 15.

Majdnem két éves szünet után újra játszott az Olympia csapata és első szereplését roár is siker koronázta. A Brasovia, mint beérkezett „nagy” csapat lépésben akart győzni és vesztesként hagyta el a pályát.

A mérkőzés sorsdöntő gólját a 25-ik percben a szemfüles Ludwig helyezi hálójába.

A második félidőben a Brasovia csaknem állandó fölényben van, de balszerencsével küzd. A csapaton meglátszik, hogy a félidő szünetben heves vitát folytattak egymással. Ilyen lelki diszpozícióval nem lehet egyenliteni. Mindkét csapat egy-egy tizenegyeset hagy kiaknázatlanul.

A Brasovia csatársora megérezte Geller hiányát.

A közönség egy része sokat zajongott és ezzel nemcsak a játékosokat, de Chirilla bíró is nagyon zavarta. — Mindkét tényezőn megérzett az okatlan lármá befolyásolása.

Brasovia kombinált—Olympia kombinált 6:2 (4:2). Bíró Bölöni.

Brassói utcai csapatok eredményei:

Unirea komb.—Vénus komb. 1:0 (1:0).

Unirea—Vénus 2:1 (2:0).

SZATMÁR:

Szombat: Törckvös—DVSC (Debrecen) 2:1 (0:0).

Vasárnap: DVSC (Debrecen)—SzSE 2:1 (0:1). A debreceni csapat elég jó játékerőt képvisel, de nem jobb, mint a szatmári vezető egyesületek.

MAROSVÁSÁRHELY:

Haggibor (Kolozsvár)—Stop „11” 2:0 (0:0).

KOLOZSVÁR:

CFR—Unirea (Segesvár) 1:0 (1:0). A 10-ik percben Dejeu rugta a győztes gólt. Bíró Vilóvi.

NAGYVÁRAD:

Romania (Kolozsvár)—Crisana 1:0 (1:0). A Crisana csapatában vendég szerepelt Bodola és Kocsis. A győztes gólt a 20-ik percben Istvánfi I. lőtte.

CSIKSZEREDA:

CsAK—Ivria 6:0 (1:0). A második félidő 10-ik percétől kezdve az Ivria kilenc játékosal küzdött, mivel két hátvédje megsérült. A CsAK lelkesen játszott. A brassói csapatot szép fogadtatásban részesítették és nagy közönség jelent meg a pályán.

SZÉKELYUDVARHELY:

MTE—Mures (Marosvásárhely) 1:1 (1:0). A székelyudvarhelyi munkáscsapat nagyszerű eredményt ért el a Mures ellen. Az MTE ki-

tűnő játékkal megszerzi a vezetést, azonban sok szép további akcióját nem kísérte szerencse. A Mures lelkesen küzdött, az egyenlítést azonban csak 11-essel sikerült megszereznie.

Darányi (Budapest új világ-rezordot állított fel a kétkezes súlydobásban)

Budapest, június 15.

A MAC mai versenye, a magyar atlétika történetében rendkívüli jelentőséget nyert és világviszonylatban is felkelti a sportkörök érdeklődését. Darányi nevéhez fűződik a dícsőség, hogy Magyarország helyet foglalhat a sportvilágrekordok listájában.

A kétkezes súlydobásban a kitűnő atléta 28.04 m. eredményt ért el. Jobbkézrel 14.80 métert dobott, balkézrel pedig 13.24 métert. Világrekord!

Az atlétikai verseny többi eredményei a következők:

100 m. síkfutás: 1. Gerő 11 mp. — Távolugrás: 1. Páitz 699 cm. — Súlydobás 1. Darányi 14.79 m. — 300 m. síkfutás: 1. Zsitvay 35.6 mp. — 1000 m. síkfutás: 1. Szabó 2 perc 32.8 mp. — 200 m. gát: 1. Nagy Géza 25 mp. Országos rekord! (Régi rekord 25.1 mp.) — Rudugrás: 1. Zsuffa 392 cm. Országos rekord! (Régi rekord 391 cm.) — 3000 m. síkfutás: 1. Hevele 9 perc 09 mp. — 4x100 m. staféta: 1. MTK 43.4 mp. 2. MAC 43.5 mp. — Diszkosz: 1. Donogán 46.34 m. — 110 m. gátfutás: 1. Jávör 16.2 mp. — Hármassúly: 1. Goda 15.21 mp. — Gerely: 1. Szepes 59.47 m. — 4x400 m. staféta: 1. MAC 3 perc 30.4 mp. 2. MTK 3 perc 51.4 mp.

↓ A III. KERÜLET REKORDGYŐZELME POZSONYBAN. Pozsonyból táviratozzák: A III. kerület 8:1 (5:0) arányu rekordgyőzelmet aratott a SC Bratislava ellen. Az obudaiak széületes tempóban játszottak.

↓ A BOCSKAI NAGY GYŐZELME. Karlstadtból táviratozzák: Az északi turán levő debreceni Bocskai a Karlstadti kerületi válogatott csapatot 5:0 (1:0) arányban verte.

↓ A CSEHSZLOVAKIA—FRANCIAORSZÁG NEMZETKÖZI EVEZŐS MÉRKŐZÉST Prágában a csehek nyerték 2:1 arányban.

↓ MAGYAR VIZIPÓLÓ-EREDMÉNYEK. Budapestről jelentik: Az újpesti uszodában nagy közönség előtt a III. kerület 4:3 (1:3) arányban verte az MTK csapatát, izgalmas játék után. — AZ UTE 7:2 (2:2) arányban győzött a MESE ellen. — Szegeden az FTC—SzUE vízipóló mérkőzés 2:2 (1:1) arányban, eldöntetlenül végződött.

↓ CSEHSZLOVAKIA—SVÁJC 7:3 (1:3). Szombaton játszott a két ország az Európa kupáért folyó footballmérkőzést. Az első félidőben a svájciak még 3:1 arányban vezettek, szünet után azonban a csehek óriási irammal és lapos passzjátékkal, felőrölték a svájci védelmet és nagy gólaránnyal nyertek. — Az Európa kupában eddig Magyarország négy pontszámmal az élen van.

Footballabdák I-a
1/150, 1/200, 1/250, 1/300 gummival
5 mecs labda Lei 410.—
Viszonteladónak kedvezmény
GELLER-nél, Brassó, Str. Reg. Ca-
rol (Kapu-utca) 36.

Irja: Baktay Ervin

A Kalka-Szimlai vasutvonal a világ egyik legérdekesebb és legszebb útja. A síkságról indul ki és kétezer méter magas hegyek tetejére kuszik fel fantasztikus kanyarulatokban. A vasut keskenyágú, kicsinyek a kocsik és apró a mozdony, de a legmerészebb kanyarodáson is olyan sebes iramban robbog végig a meredek szakadékok peremén, hogy az ilyesmihez nem szokott európai utasnak olykor-olykor akaratlanul is megborsózik a háta és szinte biztosra veszi, hogy hamarabb fog eljutni vonatostól a Himalája valamelyik szakadéka felé, mint a vágyva-vágyott Szimlába. De aztán rájön, hogy ez itt szokásos dolog s a meg gondolatlan gyorsaság a hirtelen kanyarodáson hozzátartozik a stílushoz és nem annak tudható be, hogy talán a turbános mozdonyvezető túlnagy porciót nyelt be a sarából, az indiai borból, (amely, mellesleg mondván, nem elégítene ki egy jó ravalló magyar mozdonyvezetőt; fanyar, bus ital és nem nagyon csábíthatna ki csapongásra olyan embert, aki a Tokaj, Eger, Szekszárd vagy Badacsony szőlővesszőiről csepegtetett nektárt valaha megízlelte.)

Kalkától Szimláiig 102 hosszabb-rövidebb alaguton vág át a kanyargó pályatest. Nem szükséges számlálni őket, mert mindegyik homlokzatán ott diszlik a hatalmas, fehér sorszáma. Ezek az alagutak szolgáltatják a legszebb meglepetéseket: egy-egy kanyarodó végén a vonat befut az alagutba, átvág a hegy alatt és egy újabb völgyzakadék peremén folytatja útját. Új és új, szebbnél-szebb látványok nyílnak fel az utas előtt s amint a vasutvonal egyre magasabbra hág, eltűnnek a síkságon megszokott fák, bokrok és virágok, hogy a magasabb régiók növényzetének adjanak helyet. Az apró tülevöl, de hatalmas nagyságú indiai fenyők meg sokasodnak, egyre több sas és keselyű kering a völgykatlanok és szakadékok közt és ami a fő: a hőség észrevehetően csökken, amint minden újabb kanyarodó magasabbra viszi fel az utast a Himalája első hegyhátain. De ha a nap heve alábbhagy is kissé, fényének ereje mitsem veszít, úgy, hogy fekete vagy sárga szemüveg nélkül az európai újonc hamarosan szemgyulladást kaphat.

Féluton, Baroghban, háromnegyed órát áll a vonat, az állomás nyitott, verandás éttermében készen várja az utasokat a lunch, az ebéd. A vasuti éttermekben mindenütt kétféle koszt kapható: európai, azaz angol és indus inyenek való. És bár a padló kőből van és nem borítják szőnyegek, a vendég mégis élvezheti a legelőkelőbb hotelek és éttermek fő jellemző vonását: a nesztelen kiszolgálást. Ennek oka pedig az, hogy az indus pincérek meztelb járnak-kelnek, mint ahogy a legelőkelőbb indiai házban is meztelb végzi dolgát a szolgálószemélyzet. Ez ősi indus szokás, amelyen még az angol stílushoz ragaszkodó európai sem változtathatott: az indus szolgáló tiszteltetésnek tartaná, hogy papucses vagy cipős lábbal lépjen be a szahib házába. A küszöbön lerakja saruit és meztelb vonul be, nesztelenül, mint a macska vagy mint valami kísértet. És ha az ember visszagondol a hazai „háztartási alkalmazottak” lábdobogására és ajtócsapkodására, határozottan el kell ismernie az említett indiai szokást.

Szimlában, India nyári fővárosában

kás fölénnyét és kellemességeit. De majd erről más alkalommal írok bővebben, mert az indiai ház belső élete s az ezzel kapcsolatos kérdések megérdemlik, hogy bővebben beszámoljak róluk. Most szálljunk ismét vonatra és folytassuk az utat Szimla felé.

Igazán szokatlan és újszerű látvány, mikor a vonat kifordul a Summerhill álmást követő alagutból a szimlai völgybe. Hat órán át utaztunk vad hegyszakadékok peremén, mély völgyeket át-hidaló viaduktokon és meredek szirtfalak alatt furt alagutakon és most egyszerre, itt a Himalája magaslatain nagy és remek város bontakozik ki előttünk. Szimla kilenc hegytetőn épült: képzeltük el, mintha a Svábhegy, a Jánoshegy és még vagy hét hegy tetején és gerincén nagy, összefüggően kiépített város terülne el, de tegyük hozzá ehhez az elképzeléshez azt is, hogy a hegyek el-érik a kétezer méteres magasságot és hatórai vasututazással juthatunk csak el a városhoz, akkor hozzávetőleges képet alkothatunk magunknak Szimla fekvéséről. A város, természetesen, követi a hegygerincek és kisebb fensíkok alakulását: helyenként az egész város nem szélesebb egy hegyi utnál, amelynek két oldalán házak emelkednek, odébb aztán egyszerre kiterül jobb- vagy bal-kéz felé, mind két irányban valamely szelid lejtőn vagy platón. Az erdős uton megállva, végig nézhetünk a város látképén, amint a mély völgy fölött a messzeségbe nyúlik, valóban a messzeségbe, mert Szimla inkább hosszabban terjedelmes, mint szélességében. Egyik végétől a másikig 18-20 km.-nyi utat kell megtennünk. Hanem a séta igazán kellemes. Az út fák alatt, kertek közt, helyenként (két domb között) szinte őserdőszerű tájakon halad tovább. És ami Szimlát még regényesebbé teszi: az elhagyatottabb utrészeket szegélyező fákon seregestül ugrálnak és kergetőznek a szabadon élő majmok, a sűrűségben pedig leopárdok tanyáznak. A város külső szegélyén álló házak lakói gyakran láthatják a leselkedő leopárdokat, amelyek előszeretettel vadásznak a kutyákra. Bizony, a szimlai perifériák boldogtalan háziorzói rendszeren a leopárdok fogai közt végzik életüket. Egy angol őrnagy éppen a múlt héten ejtett el egy jól megtermett, öt lábánál hosszabb leopárdot a Lover's Walk nevezetű sétány közvetlen közelében, vagyis a város szívében. De azért a szimlaiak nem sokat törődnek a pettyes fenevadakkal. Azt tartják róluk, hogy félnek az embertől, különösen az emberi hangtól. Nekem is azt a tanácsot adták, hogy ha sétáimon esetleg leopárdal találkozom, csak szóljak rá erőlesen, hogy menjen a dolgára — mindjárt elrotyog. Majd alkalomadtán kipróbálom ezt a módszert. Szóval, úgy látszik, a leopárdok nem jelentenek különösebb veszedelemet az emberekre nézve. Igaz, ugyan, olykor, nagyrítán előfordul, hogy egy-egy üldözőbevétt, megebesült leopárd megöl egy embert, akkor aztán vége a respektusnak, mert a leopárd (akárcsak a tigris) ha már egyszer embervért izlett, soha többé nem akar más táplálékkal élni és megtámadja a járőkelőket. De hát ez ritka és kivételes eset, s az emberek felesleges vérszomjóról beszél az a rengeteg leopárdbőr, amely a szimlai bazár szőnyegkereskedéseiben hirdeti a mulandóságot.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vasdag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Kertpadok, kertitömlők, vízmentes ponyvák, kutszivattyúk. Jul. Teutsch, műszaki irodák, Kapu-utca 57.

Eladó complete fényképezési berendezés, 2 géppel, rendkívül előnyösen, részletekben is. Bővebbet „Alkalmi vétel” jelige alatt a brassói kiadóban. 13466

Fagylalkészítő gépek és fagylalt-jégszekrények kaphatók. Csálóitzky János kádár-mesternél. Brassó, Hátulsó-ucca 24. sz. 13482

Eladó emeletes ház Brassóban, vasutal szemben, jóforgalmu vendéglővel és bevezetett szállodával. Cim 13535. szám alatt a brassói kiadóban.

JÉGSZEKRÉNYEK Kertész-nél, Targumures. Kivánatra árjegyzék. Brassói lerakat Tittes Pálnál. 12611

Hoffherr-Schranz, 110 vasrámás cséplőszekrény, üzemi-cépes, eladó. dr. Birónál, Baraolt. 13500

Sürgösen eladó ebédő és konyha-butor. Brassó, Kőutca 10. sz. 13497

Brassóban 4 szobás, fürdőszobás modern lakás, nagyszobájú levegőjű helyen, kerttel kiadható. Bővebbet a brassói kiadóban. 13467

2-3 szobás, fürdőszobás lakást keresek, lehetőleg kerttel, jó levegőjű helyen. ifj. Káhána, Brassó, B. L. kiadóhivatala. 13468

Kiadó azonnalra udvaron, egyedülálló három szobás, konyha, fürdőszobás lakás. Voevozilor 2. alatt. Értekezni Popescu, Brassó, Rosiorilor (Erzsébet-ucca) 10. 13485

Kiadó azonnali beköltözésre 3 szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba. Brassó, Hirscher-utca 26. sz. 13505

Allást keres

ÖNÁLLÓ, felvételekben és vevők fogadásában is jártas fényképező, perfekt pozitív és negatív retusor, több évi gyakorlati állást keres. Védreke is elmegy. Szíves megke- reséseket „Jómegejelenés” jel- gére a brassói kiadóba kér. 13464

KÖNYVELÉSBEN, cognac-gyártásban, borkezelésben jártas tisztviselő állást keres. Cim 13499. sz. a. a brassói kiadóban.

Vegyes

NYARALÓK FIGYELMÉBE! Brassói urí családnál egy sze- mély, kizárólag nő, lakást és teljes ellátást kaphat. Cim 13504. szám alatt a brassói kiadóban.

A legújabb divat szabászati tankönyve. Irta: K. Margitay Maris. Tartalmazza a modern francia és angol női ruha szabásrajzát, szabását, összeállítását, varrást és kidolgozását. Szakiskolák és magántanulók céljaira. (Nyolcadik átdolgozott kiadás). Megrendelhető 224 lej előzetes beküldése ellenében a Brassói Lapok könyvosztályában.

Házasság

35 éves, önálló kereskedő vagyok. Üzletem bővítése céljából, komoly hölgynek ismeretséget keresem, kinek hozomány van. Leveleket „Házasság” jelígeire a brassói kiadóba kérek. 13481

A szezon előrehaladottsága miatt:

nagy árleszállítás

kabátokban, ruhákban
komplék és bluzokban

Junius 8-25 közötti vásárlásoknál!

Sámuel Divatáruház

ezelőtt: FENYVESI és SÁMUEL,
Brassó, Buzasor 4.

Eladó egy darab szabványos nyomtávk két tengelyű GÖZ-MOZDONY, továbbá nagyobb mennyiségű 25 kgr-os SÍN ösz-szes apró anyagokkal. Inginer Fényes Kálmán, Arad, Bul. Carol 37. 13591

ELADÓ 1 drb. MAV. gyártmányú 3 éves kifogástalan,üzemképes, 930 mm-es golyóscsapágyas cséplőgép, herefej-tökészülékkel, Hanomag traktorral, igen előnyös feltételek mellett. Cim: „Industria-Economia” rt. Timisoara. 13459

Fehér LEHORN vörös RHODE ISLANDI 35 holdas kifutott edzett 240-en felüli tojóktól, melyeket Gödöllőről importáltunk, TENYÉSZTŐ-JAST, NAPOSCSIBÉT szállítunk, kérjen árlapot Künle József gazdasága, Lujza Faj-baromfi farm Sft. Gheorghe. 11083

Allást nyer

Elsőrangú szakácsné keres-tetik. Krebs, Brassó, Kert-ucca 12-a (kék ház). 13474

Szobalány, szász, keresztetik, főzésben és varrásban jártas legyen. Jelentkezni 8-10-ig délelőtt. Madam Cohen, Bukarest, Str. Principele Unite 33. sz. 13491

Kelmefestő, vegytisztító se-gédet keresünk. Ajánlatokat „Mintafestő” jelígeire Rudolf Mossehoz, Kolozsvár. 13498

Lakás

Kiadó azonnalra két lakás: egyik 3 szoba, konyha, fürdőszoba, a másik 1 üzet, 2 szoba és egy nagy pince. Brassó, Maniu-utca 7. (volt Vasut-utca 3/a.). 13438

Üzletáthelyezés!

A „Terracotta” brassói cse-répkályha lerakat, áttette üz-lethelyiségét Vasut-u. 3/a alól

Gyár-ut 8 sz. alá

Az üzletbér és költségek le-szállítása folytán, abban a helyzetben van, hogy a rak-tárán levő különböző szintű és modelű csempékáthall mé-lyen leszállított árakon áru-síthatja el.

TERRACOTTA

Cserépkályhakerakat és kályhakerakoműhely
BRASSÓ, GYÁR-UT 8 3277

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

BRASSÓI LAPOK nyomdavidualatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálnak.

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Dás: Str. S. Barnufiu 10. (Osz-tian Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17 Hunyad- és Alsófermegek részére. Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác) — Marosvásárhely: Benjámín Árpád Szentgyörgy-u. 6. — Nagyszeben: Str. Furnului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárád: Str. Nic. Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Rákóczy-ut 37. (Kertész László) — Szatmár- és Máramarosmegyék részére — Szilágyosnyó: (Hálpérin Ernő) — Temesvár: Gyárváros, Tigris-utca 4. (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Regele Ferdinand 25 (Dánes József).

Megjelent Románia cimtára

a kereskedelem, ipar és mezőgazdaság számára 1931/1932

Egy millió cim

Kereskedők, gyárosok, iparosok, orvosok, ügyvédek, stb.
Miniszteriumok, Követségek, Konzulátusok
Az ország új közigazgatási beosztása.
Két teljes helységnévtár
Szakmajegyzék és szakmanévsor

Posta és vasutállomások
Minden helyiség igazságügyi hova-tartozósága
Románia térképe
A kb. 1700 oldalas mű ára vá-szonba köve 3000 lej franco Bukarest

Megrendelhető a kiadónál:

RUDOLF MOSSE S. A. București I.

Calea Victoriei 31.

Telefon: 357/88, 361/41, 377/05